TAMPEREEN KAUPUNKISEUTU

Asumisen laatuohjelma

Yhdessä rakennamme tulevaisuuden metropolimme 2040

LUONNOS 15.10.2026

KANGASALA | LEMPÄÄLÄ | NOKIA | ORIVESI | PIRKKALA | TAMPERE | VESILAHTI | YLÖJÄRVI

I.I Laatuohjelman tarkoitus ja tavoitteet

Asumisen ja asuinympäristöjen laatu on haluttu nostaa merkittävään rooliin Tampereen kaupunkiseudun menestystekijänä. Asumisen laatuohjelman tarve on lähtenyt kasvavan ja tiivistyvän kaupunkiseudun haasteista. Seutu on kasvanut nopeasti ja uudisasuntotuotanto on ollut runsasta ja osin yksipuolista laatuohjelman käynnistämisen aikaan. Monipuolisesta asuntotuotantoa tarvitaan, jotta asuinympäristöt houkuttelevat erilaisia väestöryhmiä. Asuinympäristöjen monimuotoisuus, viihtyisyys ja turvallisuus ehkäisevät negatiivista eriytymiskehitystä. Asuntojen tulee olla myös sellaista, että ne vastaavat ihmisten asumisen tarpeisiin. Tiiviissä kaupunkiympäristössä riittävä lähivihreä on myös taloudellinen, ekologinen ja sosiaalinen vahvuus.

Asumisen laatuohjelma pyrkii osaltaan vastaamaan kysymykseen, miten tehdä tiivistä kaupunkiseutua, joka on myös kestävä, vihreä, terveellinen, turvallinen ja viihtyisä. Laatuohjelman tavoite on parantaa ihmisen ja ympäristön hyvinvointia asuinympäristön mittakaavassa sekä lisätä seudun veto- ja pitovoimaa suurten kaupunkiseutujen kiristyvässä kilpailussa asukkaista.

I.2 Teemat ja keskeiset tavoitteet pähkinänkuoressa

MONIMUOTOISUUS

Seudulta löytyy erilaisia, omaleimaisia asuinalueita joissa toteutuu asumisen ja asuinympäristön laatu ja turvallisuus. Jokaisesta kunnasta ja alueelta löytyy erilaisia talo- ja huoneistotyyppejä ja hallintamuotoja erilaisiin tarpeisiin.

Keskeiset tavoitteet

Asunto-, rakennustyyppien ja hallintamuotojen monipuolisuus kaikilla asuinalueilla

Monimuotoinen asuntokanta edistää asukasrakenteen tasapainoa, tavoitetaso: yksiöiden osuus alle 35% ja perheasuntojen (3h tai yli) osuus yli 25% alueen asuntokannasta.

Edistetään asukkaiden tarpeita ja elämäntapoja palvelevan asuntokannan toteutumista

LÄHIVIHREÄ

Jokaiselta asuinalueelta löytyy monipuolisia viheralueita joihin on esteetön pääsy vuoden ympäri. Viheralueet tuovat hyvinvointia ihmisille ja vahvistavat luonnon monimuotoisuutta ja tuottavat luonnon tarjoamia hyötyjä.

Keskeiset tavoitteet

Turvataan riittävä vihreän määrä kaikilla asuinalueilla ja otetaan 3-30-300 periaate suunnittelun lähtökohdaksi

3 = kolme puuta näkyy jokaisen kodin ikkunasta
30 = 30% latvuspeittävyys asuinalueella
300 = 300m isommalle viheralueelle

Huomioidaan vihreän monihyötyisyys ja luonnon monimuotoisuus asuinalueiden viherympäristöjen suunnittelussa.

Asuinalueiden viherympäristöillä tarkoitetaan rakennusten/korttelien piha-alueita, yleisiä viheralueita kaupunginosatasolla kuten lähipuistoja ja katuvihreää.

KAUNEUS JA VIIHTYISYYS

Asuinalueiden suunnittelussa kunnioitetaan historian ja luonnon elementtejä. Rakennukset kestävät aikaa. Asuinympäristöt ovat omaleimaisia, harmonisesti raken-nettuja, hyvin hoidettuja ja siistejä.

Keskeiset tavoitteet

Vahvistetaan asuinalueiden positiivista identiteettiä

Suunnitellaan asuinympäristöt inhimillinen mittakaava ja miellyttävä aistiympäristö huomioiden

Muodostetaan ymmärrystä kauneudesta ja viihtyisyydestä yhdessä asukkaiden kanssa

Edistetään taiteen tuomista asuinrakennuksiin ja asuinympäristöihin

OSALLISUUS JA YHTEISÖLLISYYS

Asuinympäristöissä on luontevia ja houkuttelevia tiloja kohtaamisille, yksityisyys huomioiden. Asuinympäristöt antavat asukkaille mahdollisuuden tilan muovaamiseen ja omaehtoinen tekeminen on mahdollistettu.

Keskeiset tavoitteet

Toteutetaan asukkaiden kohtaamisia mahdollistavat tilat ja paikat asuinkortteleissa ja asuinalueilla.

Edistetään asukaslähtöistä toimintaa ja otetaan asukkaat aktiivisesti mukaan asuinalueiden kehittämiseen. Kannustetaan kaupunginosatapahtumien järjestämiseen.

Tampereen
KAUPUNKISEUTU

SISÄLLYSLUETTELO

1 Tiivistelmä

1.1 Laatuohjelman tarkoitus ja tavoitteet 2

1.2 Teemat ja keskeiset tavoitteet pähkinänkuoressa 3

2 Johdanto 5

2.1 Asumisen laadunohjaus Tampereen kaupunkiseudulla 6

2.2 Asuntorakentamisen tilannekuva ja taustalla olevat ilmiöt 8

2.3 Teemojen valikoituminen - Taustaa 11

2.3 Kuntakommentit ja asukaskyselyiden tuloksia 12

2.3 Rakennuttajakyselyn tuloksia teemoittain 13

2.4 Alueet ja mittakaavat 15

3 Teemat 17

3.1 MONIMUOTOISUUS 18
3.11 Lähtökohta 19
3.12 Ihannetila 20
3.13 Keskeiset tavoitteet 21
3.14 Toimenpiteet alue- ja mittakaavatasolla 22
3.15 Mittarit ja seuranta 23
3.16 Ideakuvia 24

3.2 LÄHIVIHREÄ 27
3.21 Lähtökohta 28
3.22 Ihannetila 30
3.23 Keskeiset tavoitteet 31
3.24 Toimenpiteet alue- ja mittakaavatasolla 32
3.25 Mittarit ja seuranta 34
3.26 Ideakuvia 35

3.3 KAUNEUS JA VIIHTYISYYS 37
3.31 Lähtökohta 38
3.32 Ihannetila 39
3.33 Keskeiset tavoitteet 40
3.34 Toimenpiteet alue- ja mittakaavatasolla 41
3.35 Mittarit ja seuranta 43
3.36 Ideakuvia 44

3.4 OSALLISUUS JA YHTEISÖLLISYYS 46
3.41 Lähtökohta 47
3.42 Ihannetila 48
3.43 Keskeiset tavoitteet 49
3.44 Toimenpiteet alue- ja mittakaavatasolla 50
3.45 Mittarit ja seuranta 51
3.46 Ideakuvia 52

4 Toteutus ja seuranta 54

4.1 Jatkoaskeleet 55

5 Liitteet 56

5.1 Prosessikuvaus 57

5.2 Kuntien käytössäolevat laadunohjauskeinot 58

5.3 Työryhmä 59

2

JOHDANTO

2.1 Asumisen laadunohjaus Tampereen kaupunkiseudulla

Asumisen laatu seudun asuntopolitiikan tavoitteena

Tampereen kaupunkiseudulla on tehty seudullista asuntopolitiikkaa jo 20 vuotta. Ensimmäinen seudun asuntopoliittinen ohjelma hyväksyttiin 2010. Siinä asetettiin tavoitteet seudun väestönkasvulle sekä määrälliset ja laadulliset tavoitteet seudun asuntotuotantoon. Asumisen laadussa painotettiin talotyyppinen ja hallintamuotojen monipuolisuutta ja niihin asetettiin prosenttitavoitteet kunnittain. Vuonna 2014 julkaistiin asuntopoliittisen ohjelman ja rakennesuunnitelman monipuolistamiseen liittyviä tavoitteita konkretisoiva arkkitehti Kaisa Härkösen tekemä raportti ”Monipuolisesti kotoisa”.

Seudun toinen asuntopolittiinen ohjelma **”Hyvää asumista kaikille, Tampereen kaupunkiseudun asuntopoliittinen ohjelma vuoteen 2040”** hyväksyttiin 2021. Ohjelmassa määritellään seudun väestönkasvun tavoite, kasvun kohdentamisen periaate, asuntotuotannon tavoite, periaatteet asumisen laadulle ja asuinalueiden eriytymisen ehkäisemiseen, kohtuuhintaisen asuntotuotannon kuntakohtaiset osuudet ja toimenpiteet asunnottomuuden ehkäisyyn. Asumisen laadun vahvistamiseksi sovittiin seuraavat tavoitteet: 1. Vahvistamme asumisen ja asuntotuotannon monimuotoisuutta 2. Tuotamme toiminnallisesti monipuolista ympäristöä 3. Vaalimme ja edistämme kauneutta asuntotuotannossa ja naapurustoissa. Toimenpiteissä korostetaan yksipuolisten alueiden monipuolistamista ja pienten asuntojen keskittymien välttämistä, keskustamaisen rakenteen laajentamista, asuinalueiden yhteyksien lisäämistä viherverkostoon, asuinalueiden positiivisen identiteetin vahvistamista ja yhteisöllisyyden mahdollistamista kaupunkitilallisin keinoin.

Rakennesuunnitelmassa 2040+ sovittiin tarkemmin seudun kasvun kohdentumisesta ns. merkittävän kasvun vyöhykkeelle, keskustojen ja aluekeskusten läheisyyteen ja hyvien joukkoliikenneyhteyksien varrelle. Rakennesuunnitelmassa tavoitteena on myös seudun vetovoimaisen vehreyden lisääminen, mikä liittyy myös asuinympäristöihin.

2.1 Asumisen laadunohjaus Tampereen kaupunkiseudulla

Asumisen laatu muissa seudun ohjelmissa ja sopimuksissa

MAL5-sopimuksessa (vuodet 2024-2027) sovittiin, että seudulle laaditaan asumisen laatuohjelma. Lisäksi MAL5-sopimuksessa on sovittu, että kunnat varmistavat asunto- ja asuinrakennustyyppien ja hallintamuotojen monipuolisuuden kaikilla asuinalueilla. **Päivitetyssä seutustrategiassa** (2026) valittiin yhdeksi teemaksi asukkaille viihtyisä ja turvallinen arki ja strategiseksi tavoitteeksi monimuotoisen asuntotuotannon ja laadukkaan asumisen edistäminen kaupunkiseudulla.

Seudulla on 2025 hyväksytty **kestävän siirtymän periaatteet ja avainindikaattorit**. Moni periaate liittyy myös asumisen laatuun: hiilineutraali ja ilmastonmuutokseen sopeutuva kaupunkiseutu, monimuotoinen luonto ja resurssiviisas luonnonvarojen käyttö sekä hyvinvoivat asukkaat. Seudulla ollaan laatimassa sini-viherstrategiaa, jossa asetetaan tavoitteita kaupunkivihreälle. Siniviherstrategian lähivihreään liittyvät tavoitteet ovat linjassa asumisen laatuohjelman kanssa.

Asumisen laatu EU-tasolla

Asumisen teemat ovat korostuneet EU:n tasolla viime vuosina. Laatuohjelmassa on paljon yhtymäkohtia Euroopan komission vuonna 2020 käynnistämään European Green Dealiin liittyvään New European Bauhaus (NEB) aloitteeseen, joka on toiminut yhtenä laatuohjelman valmistelun lähtökohtana. New European Bauhausin tavoitteena on tukea hyvien elinympäristöjen kehittämistä ja yhdistää kolme periaatetta: Kestävyys, kauneus, osallisuus ja saavutettavuus.

Asumisen laadunohjaus kunnissa

Seudun kunnat ohjaavat asumisen laatua monin tavoin. Tampere asunto- ja maapoliittisten linjausten (2026-2029) keskeisiä asumisen laatuun liittyviä tavoitteita ovat: riittävä kohtuuhintainen asuntotuotanto, pientalorakentamisen lisääminen, rakennusten hiilijalanjäljen pienentäminen, rakennustyyppien, huoneistotyyppien ja eri rahoitusmuotojen monipuolisuuden varmistaminen kaikilla asuinalueilla. Tampereella suunnittelun ja rakentamisen laatua ohjaa myös vuonna 2023 valmistunut arkkitehtuuriohjelma.

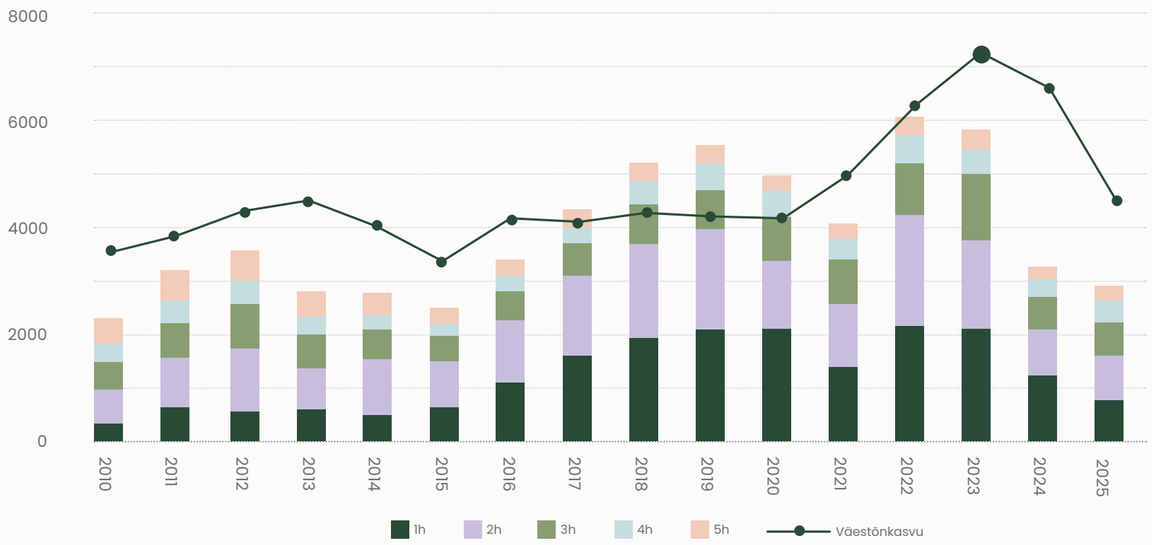
Myös muissa seudun kunnissa monimuotoisuuteen on kiinnitetty huomiota ja muun muassa uudisrakennusten asuntojakaumaa on alettu ohjata, jotta pienten asuntojen keskittymiä ei pääsisi syntymään. Pirkkalassa on pitkät perinteet laatuperusteisesta tontinluovutuksesta, tonttien hinnat ovat olleet verrattain maltilliset ja hinnan sijaan rakennuttajat ovat kilpailleet suunnitelman laadulla. Laatukäsikirjoja ja rakennustapaohjeita on käytössä monilla uusilla asuinalueilla muun muassa Kangasalan Lamminrahkassa ja Ylöjärven Teivo-Mäkkylän alueella.

2.2 Asuntorakentamisen tilannekuva ja taustalla olevat ilmiöt

Tampereen kaupunkiseutu on kasvanut voimakkaasti 2020-luvun alkupuolella. Vuodet 2017-2023 ovat olleet asuinrakentamisen huippuvuosia, ja kasvu on keskittynyt erityisesti Tampereelle. Vaikka huippukasvun vuosien jälkeen seudun väestönkasvu on hidastunut ja asuntorakentamisen määrä on laskenut, olemme edelleen rakennesuunnitelman ja asuntopoliittisen ohjelman tavoitteissa. Valtion tukeman asuntotuotannon rahoituksen reilu väheneminen ja asumisoikeusasuntotuotannon lakkaaminen saattavat kuitenkin vaikuttaa seudun kasvuun ja asuinalueiden tasapainoiseen kehittymiseen.

Rahoitushaasteiden ja asuntokysynnän heikentymisen myötä asuntomarkkinatilanne on muuttunut. Uusien asuntorakentamisen hankkeiden käynnistyminen on tahmeaa, kun sijoittajakysyntä on vähäistä ja myös asunnonostajat ovat varovaisia. Pankkien rahoitusehdot ovat kiristyneet. Erityisen haasteellista on suuren rakennusoikeuden hankkeiden käynnistyminen.

Seudun väestönkasvu ja valmistuneet asunnot huoneistotyypeittäin 2010–2025

Viime vuosina seudulle valmistuneista uusista asunnoista noin 80% on ollut kerrostaloasuntoja, Tampereella jopa yli 90%. Pientalotuotanto on toteutunut lähinnä kehyskuntiin. Seudun kasvu on keskittynyt rakennesuunnitelman tavoitteen mukaisesti ns. merkittävän kasvun vyöhykkeelle. Aikaisempina vuosina asuntotuotanto on painottunut pieniin asuntoihin mutta viime vuodesta alkaen asuntojakauma on tasapainoisempi. Yksin asuvien osuus on seudulla suuri ja pieniä edullisia asuntoja tarvitaan edelleen esimerkiksi opiskelijoiden tarpeeseen. Erityisesti moni ikääntynyt yksin asuja kaipaa kuitenkin enemmän tilaa ja pienten asuntojen liiallinen keskittyminen saattaa johtaa lisääntyvään segregaatioon.

2.2 Asuntorakentamisen tilannekuva ja taustalla olevat ilmiöt

01

Ikääntyneiden (+75v.) määrä lisääntyy, yksinasuminen yleistyy myös nuoremmissa ikäluokissa
→ esteettömyyden ja yhteisöllisyyden merkitys sosiaalisen ja toiminnallisen aktiivisuuden tukemiseksi kasvaa

02

Kaupungistuminen ja maahanmuutto
→ Vieraskielisten määrä lisääntyy, syrjäseudut tyhjenevät ja alueellinen polarisaatio kasvaa, segregaation torjunta korostuu

"MUUTOSILMIÖT ASUMISEN LAADUN NÄKÖKULMASTA"

03

Perheiden moninaistuminen
→ Yhtäältä pienenevät asuntokunnat, yksin asumisen yleistyminen, vähemmän tarvetta isoille perheasunnoille, toisaalta perheiden vuoroviikkoisuus, monikotisuus ja kotoa tehtävä etätyö vaikuttaa tilatarpeisiin

04

Tulevaisuuden epävarmuus, talouden haasteet, tukien leikkaukset ja valtion vähenevä rooli asuntopolitiikassa
→ kohtuuhintaisuus asumisessa korostuu

05

Ilmastokriisi ja luontokato etenee ja sään ääri-ilmiöt voimistuvat
→ energiatehokkuus + hiilipäästöjen vähentäminen rakentamisessa ja monimuotoinen kaupunkivihreä

1.

2.

3.

4.

5.

“Hyvä asuminen alkaa ympäristöstä.”

6.

7.

Kuvalähteet 1. Laura Vanzo_Visit Tampere_Pyynikki
Kuvalähteet 2. Antti Kamppinen_Ylöjärven kirkko
Kuvalähteet 3. Laura Vanzo_Visit Tampere_Kintulammi
Kuvalähteet 4. Laura Vanzo_Visit Tampere_Arboretum
Kuvalähteet 5. Pirkkalan_kunta_cover
Kuvalähteet 6. Mikko Vares
Kuvalähteet 7. Oriveden kampus

2.3 Teemojen valikoituminen - Taustaa

Laatuohjelman teemat ovat valikoituneet asumisen tilannekuvan ja asumisen laadun tilannekuvan perusteella. Valittuihin teemoihin vaikuttivat myös asukas- ja rakennuttajakyselyiden tulokset. Asumisen laatu on kompleksinen ja vaikeasti määriteltävä käsite; keskenään ristiriitaisiakin tavoitteita voidaan perustella laadulla. Teemojen valinta vaati paljon pohdintaa ja tietoisia valintoja.

Valittujen teemojen lisäksi asuinympäristöjen laatuun liittyy läheisesti **palveluiden saatavuus ja hyvät liikenneyhteydet**. Asumisen laatu on myös **rakentamisen teknistä laatua ja kestävyyttä**. Nämä teemat päätettiin kuitenkin rajata asumisen laatuohjelman ydinteemojen ulkopuolelle. Palveluiden saatavuuden ja asuinrakentamisen keskittämisen hyvien joukkoliikenneyhteyksien äärelle tavoitteita tukee jo seudun rakennesuunnitelma. Rakentamisen laatuun ja kestävyyteen liittyen on taas paljon lainsäädäntöä, ja siksi katsottiin, että niitä ei ole syytä nostaa suuresti esiin laatuohjelmassa.

Laatuohjelman pohjustaminen alkoi seudun asumisen työryhmässä (ks liite, työryhmän kokoonpano liitteisiin) syksyllä 2024. Työryhmälle tehdyssä kyselyssä ja yhteisessä työpajassa kartoitettiin asumisen laadun osa-alueita, joihin kuntien olisi jatkossa syytä panostaa. Laatuohjelmaan tulleet teemat nousivat työpajassa esiin.

Laatuohjelman työstäminen alkoi varsinaisesti vuoden 2026 alussa, jolloin keskeiset ohjelman teemat oli valittu. Tammikuussa 2026 järjestettiin työpaja kaupunkiseudun kuntajohtajille ja asumisen ja maankäytön työryhmien jäsenille, jossa laadittiin ihannetilakuvauksia jokaiseen teemaan. Näiden ihannetilojen perusteella muotoiltiin asumisen ja maankäytön työryhmissä laatuohjelman keskeiset tavoitteet (prosessikuvaus liitteenä).

2.3 Kuntakommentit ja asukaskyselyiden tuloksia

KUNTIEN ASIANTUNTIJOIDEN NÄKEMYKSIÄ LAADUN TOTEUTUMISESTA

- Uudistuotannon asuntojakaumaa alettu ohjata monessa kunnassa
- Monimuotoisuuden toteutumisessa nähdään haastetta
- Vihreän merkitys korostunut
- Kustannuskysymykset haastavat laatua
- Alueiden omaleimaisuutta tulee kehittää, nyt alueet kovin samankaltaisia
- Asuntopoliittisen ohjelman (2020) laatutavoitteet edelleen ajankohtaisia: asumisen ja asuntotuotannon monimuotoisuus, keskustamaisen rakenteen laajentaminen, naapurustojen yhteisöllisyys, viherverkostot, kauneuden vaaliminen asuinalueiden identiteettiä vahvistamalla ja arkkitehtonisilla ratkaisuilla.
- Rakentamisen tekninen laatu parantunut, mutta asukkaiden koettuun laatuun, asukkaiden tarpeisiin ja hyvinvointiin pitäisi kiinnittää enemmän huomiota

ASUKASKYSELYIDEN TULOKSIA:

Asumistoiveisiin liittyvissä asukaskyselyissä toistuu usein sama paradoksi: halutaan asua mieluiten omakotitalossa rauhallisessa ympäristössä luonnon keskellä, mutta kuitenkin hyvien palveluiden ja liikenneyhteyksien läheisyydessä. Seututoimiston tekemät asukaskyselyt ovat osoittaneet, että asukastyytyväisyys on seudulla heikompaa erityisesti kerrostaloissa ja alle 40-vuotiaiden keskuudessa. Asuinalueeseensa tyytyväisten asukkaiden kommenteissa korostuvat laadukkaat viheralueet ja mahdollisuus nauttia luonnosta, alueen rauhallisuus ja yhteisöllinen ilmapiiri. Tyytymättömien kommentit olivat taas päinvastaisia: viihtyisyyden puute, turvattomuus, liikennemelu, viheralueiden puute tai hoitamattomuus, palveluiden heikko saatavuus.

Asukasnäkökulma korostaa asunnon toimivuutta, vihreän merkitystä sekä mahdollisuutta yhteisöllisyyteen ja yksityiseen. Vaikka asukkaiden todellisia asumisen valintoja ohjaavat pitkälti realiteetit ja taloudelliset reunaehdot, käyttäjälähtöisyyteen olisi kiinnitettävä enemmän huomiota, jotta asuntotuotannossa tehtäisiin pitkäaikaisia ja tarpeisiin perustuvia ratkaisuja. Hyvä olisi esimerkiksi pohtia kuinka pientaloasumisen hyviä puolia voitaisiin tuoda myös kerrostaloasumiseen.

2.3 Rakennuttajakyselyn tuloksia teemoittain

Laatuohjelman ehdolla oleviin teemoihin kysyttiin palautetta seudun rakennuttajille tehdyssä kyselyssä syksyllä 2025. Toteuttajapuoli vahvisti laatuohjelmaan valittujen teemojen tärkeyden. Pyrkimys asuinympäristöjen monimuotoisuuteen sai ymmärrystä rakennuttajilta ja segregaation ehkäisy tunnistettiin tärkeänä tavoitteena.

3.1 MONIMUOTOISUUS

Asukkaiden ja heidän toiveiden tarkempi kuuntelu sai rakennuttajilta kannatusta ja asuntosuunnitteluun olisi kyselyn mukaan kiinnitettävä enemmän huomiota. Laatuperusteisia tontinluovutuskilpailuja pidettiin hyvä keinona asumisen laadun toteutumiseen.

”Monimuotoisuuden edistäminen on oleellinen osa kestävästi turvallisen kaupungin kehittämistä.”

”Tämä edesauttaa alueiden nopeampaa toteutumista, joten siksi puollamme tätä”

”Asumisen malleja tulisi olla enemmän: pelkästään vapaarahoitteinen ja tuettu vuokratuotanto ovat riittämättömiä.”

3.2 LÄHIVIHREÄ

Lähivihreälle ja julkisille puistoalueille toivottiin jätettävän riittävästi tilaa kaavoissa. Sen sijaan tonteille suunnatut vihreän tavoitteet kuten viherkerroin ja viherkatot jakoivat mielipiteitä.

”Lasketaan kaavojen tehokkuutta niin, että tonteille mahtuu myös vihreää”

”Kaupungin pitäisi panostaa enemmän katupuiden & vihreän rakentamiseen. Rohkeammin. Suomessa ”pelkäämme” nykyään isoja puita, jotka tulevat rakennuksen viereen”

”Osa alueista jätetään luonnontilaiseksi, ei koko tonttia pidä ensin raivata ja sitten perustaa siihen uudet viheralueet”

2.3 Rakennuttajakyselyn tuloksia teemoittain

3.3 KAUNEUS JA VIIHTYISYYS

Rakennuttajat kokivat myös asuinympäristöjen ja rakennusten kauneuden vaalimisen tärkeäksi. Vastausten mukaan kauneus toteutuu sopusuhtaisella ympäristöönsä sopeutuvalla rakentamisella. Kauneus on: tarpeeksi vihreää, luonnon materiaaleja ja hyvää värien käyttöä. Esteettiset vaatimukset eivät saa kuitenkaan nostaa rakentamisen hintaa niin että kannattavuus kärsii.

”On huomioitava, että rakentamisen tulee ensin olla kannattavaa, jotta sitä tehdään”

”Ei liian korkeaa rakentamista. Sopivasti vihreää väleissä.”

”Asunto- ja aluerakentaminen tarvitsee enemmän rohkeutta olla erilainen. Samaa ”jätkäsaariajatusta” monistetaan ympäri Suomea ja paikallisesti tahtotilat jää sivuun”

Vastauksissa kysyttiin myös, kenellä on valta määritellä kauneus.

”Liian tiukat määräykset ja samoihin asioihin (esim. elementtisaumat) takertuminen sulkevat luovuutta”

”Ei voi olla niin että viranomaisella on ”parempi” näkemys kauneuteen kuin suunnittelijalla tai rakennuttajalla?

3.4 OSALLISUUS JA YHTEISÖLLISYYS

Piha-alueet kuten yhteiset korttelipihat nähtiin tärkeimmäksi tekijäksi yhteisöllisyyden syntymisen kannalta. Rakennusten yhteistiloista ja niiden toimivuudesta yhteisöllisyyden synnyttäjänä oli sen sijaan ristiriitaisia näkemyksiä.

”Esim. kerrostalojen rakentamisratkaisuilla ei mielestäni tuohon ongelmaan pystytä juurikaan vaikuttamaan. Talojen yhteistiloja käyttävät ne, jotka muutenkin ovat yhteisöllisiä”

”Yhteissaunat ovat paikka, jossa juro suomalainenkin avautuu.”

”Jos haluaa, että ihmiset kokoontuisi yhteen, pitäisi taloyhtiön tarjota oikeasti mielekästä tekemistä tai viihtyisiä paikkoja, mihin ihmiselle tekee mieli tulla”

2.4 Alueet ja mittakaavat

Tampereen kaupunkiseudun asuinympäristöt muodostuvat
erilaisista aluetyypeistä. Jokaisella on omat vahvuutensa ja lähtökohtansa.

Keskustamainen alue

- Elävä ja monipuolinen
- Helposti käveltävä ja saavutettavissa
- Monimuotoinen ja eloisa
- Julkinen tila vilkas

Kerrostalovaltainen alue

- Väljä ja vehreä
- Yhteisöllinen ja turvallinen
- Selkeät reitit ja kohtaamiset
- Luonto lähellä arkea

Pientalovaltainen alue

- Väljä ja rauhallinen
- Yksityinen piha ja puutarha
- Luonnon ja ympäristön ehdoilla
- Naapuruus ja yhteisöllisyys

Tämän sivun kaaviokuvien laatimisessa on hyödynnetty generatiivista tekoälyä

2.4 Alueet ja mittakaavat

Laadukas asuminen kattaa usean mittakaavan aina seudusta kotiin asti.
Kaikki tasot ovat tärkeitä.

Kuvalähteet 1. Joerg_Daiber_SpoonFilm_Little_Big_World_Tiny_Tampere

Kuvalähteet 2. Anna Kummila_Solja_Pirkkala

Kuvalähteet 3. Nervin architecture_asuntoreformi_Helsinki

01 Asuinympäristö

- Kaupunginosa ja korttelit
- Rakenne ja yhteydet
- Palvelut ja julkiset tilat
- Viherrakenne ja maisema

02 Rakennus / tontti

- Arkkitehtuuri ja materiaalit
- Julkisivut ja sisäänkäynnit
- Piha ja yhteistilat
- Toimivuus ja kestävyys

03 Asunto

- Koti ja sen toiminnot
- Luonnonvalo, näkymät ja yksityisyys
- Laatu ja viihtyisyys
- Arjen hyvinvointi

3
TEEMAT

Neljä teemaa ohjaavat laadukkaan asumisen kehittämistä.

3.1 MONIMUOTOISUUS

3.2 LÄHIVIHREÄ

3.3 KAUNEUS JA VIIHTYISYYS

3.4 OSALLISUUS JA YHTEISÖLLISYYS

3.1 MONIMUOTOISUUS

Neljä teemaa ohjaavat laadukkaan
asumisen kehittämistä.

3.11 Monimuotoisuus - lähtökohta

Monimuotoisuuden nykytilan haaste

Viime vuosina, ennen asuntotuotannon hidastumisen käännettä, uudisrakentaminen seudulla on ollut lähinnä kerrostalorakentamista, erityisesti Tampereella. Asuntojakaumaltaan uudistuotanto on ollut yksiö- ja kaksiopainotteista. Seudulla on myös havaittavissa pienten asuntojen keskittymiä, joissa jopa yli 40% asuntokannasta on yksiöitä (ks. liitteenä olevat paikkatietotarkastelut). Uudisasuntoja on myös paljon tyhjillään, asunnot ja asukkaiden asumisen tarpeet eivät aina kohtaa.

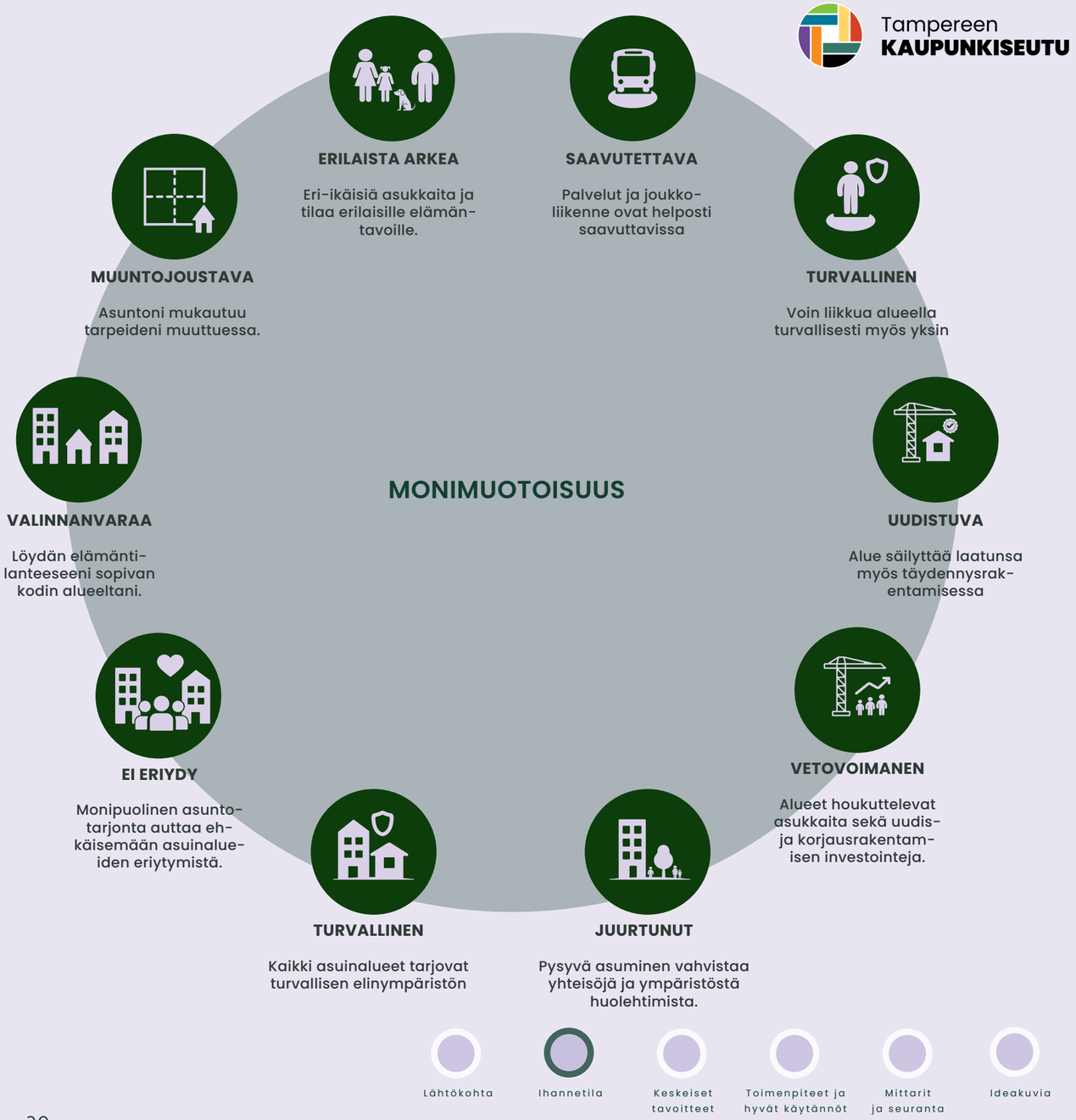
Miksi monimuotoisuus on tärkeää?

Alueellisen eriytymiskehityksen ehkäisyn sekä alueiden tasapainoisen kehittymisen kannalta asunto- ja rakennustyyppien sekä asuntojen hallintamuotojen monimuotoisuutta on tärkeä tavoitella. Asunnot ovat ihmistä varten ja asuntojen käyttäjälähtöiseen suunnitteluun tulisi kiinnittää enemmän huomiota. Elämäntavat ja perhemallit ovat monimuotoistuneet.

Monimuotoisuus lisää asuinympäristön joustavuutta ja parantaa kykyä vastata nyt vielä ennakoimattomiin muutoksiin asumisen tarpeissa.

3.12 Monimuotoisuus - ihannetila

Monimuotoinen asuinympäristö muodostuu erilaisista, omaleimaisista ja turvallisista asuinalueista, jotka tarjoavat laadukkaita asumisen vaihtoehtoja eri elämäntilanteissa oleville ihmisille. Alueiden asuntokanta on monipuolinen niin asuntojen kokojen, talotyyppien kuin hallintamuotojen osalta, mikä tukee eri väestöryhmien sijoittumista samoille alueille. Alueet houkuttelevat sekä senioreita että lapsiperheitä ja huomioivat myös lemmikkieläimet. Täydennysrakentamisella vahvistetaan alueiden vetovoimaa sekä asuntotarjonnan monipuolisuutta.

3.13 Monimuotoisuus - Keskeiset tavoitteet

ASUNTOTARJONNAN MONIMUOTOISUUS

Kunnat edistävät kaavoituksessaan ja tontinluovutuksessaan asunto-, rakennustyyppien ja hallintamuotojen monipuolisuutta kaikilla asuinalueilla

ASUKASRAKENTEEN TASAPAINO

Monimuotoinen asuntokanta edistää asukasrakenteen tasapainoa, tavoitetaso: yksiöiden osuus alle 35% ja perheasuntojen (3h tai yli) osuus yli 25% alueen asuntokannasta. Tarkastelualueena tilastoruutu naapuriruutuanalyysillä (750 m x 750 m alue)

ERI TARPEET JA ELÄMÄNTILANTEET

Edistetään asukkaiden tarpeita ja elämäntapoja palvelevan asuntokannan toteutumista

Tämän sivun kaaviokuvien laatimisessa on hyödynnetty generatiivista tekoälyä

Lähtökohta | Ihannetila | Keskeiset tavoitteet | Toimenpiteet ja hyvät käytännöt | Mittarit ja seuranta | Ideakuvia

3.14 Monimuotoisuus - Toimenpiteet alue- ja mittakaavakohtaisesti

Tavoitteet 1 ja 2: Asuntotarjonnan ja asukasrakenteen monimuotoisuus		
Taso: aluetyyppi tai mittakaava	**Tarkennettu tavoite**	**Esimerkki toimenpiteestä**
Keskusta ja kerrostalovaltaiset alueet	Rakennuskannan monimuotoisuus -> myös muuta kuin korkeaa kerrostalorakentamista	• Pienimittakaavaisen rakentamisen tavoitteet asemakaavoihin • Myös pienen rakennusoikeuden tontteja
Keskusta ja kerrostalovaltaiset alueet	Asuntojakauman monimuotoisuus -> Pienten asuntojen keskittymien välttäminen	• Asuntojakauman ohjaus
Kerrostalovaltaiset alueet	• Hallintamuotojen monipuolisuus -> - Riittävän omistus-asuntotarjonnan varmistaminen • Ns. ”välimallin” (hallintamuoto omistus- ja vuokra-asumisen väliin) asumista	• Hallintamuotojen huomiointi tontinluovutuksessa • Edellytysten luonti kaavoituksessa omistus-asuntotuotannolle myös alhaisemman hintatason alueilla
Pientalovaltaiset alueet	Asuntojakauman ja rakennustyyppien monimuotoisuus -> Myös yhtiömuotoista rakentamista ja asuntoja perheiden lisäksi pienemmille asuntokunnille	• Yhtiömuotoisen rakentamisen mahdollistaminen kaavoituksella ja tontinluovutuksella • Pienen rakennusoikeuden tontit

Tavoite 3: Eri tarpeita ja elämäntilanteita palvelevat asunnot		
Taso: aluetyyppi tai mittakaava	**Tarkennettu tavoite**	**Esimerkki toimenpiteestä**
Asunto	• Asuntojen muuntojoustavuus • Asukkaan toiveiden huomiointi asuntojen suunnittelussa rakennuttajavetoisissa hankkeissa	• Laatuperusteiset tontinluovutuskilpailut • Asukastutkimustiedon hyödyntäminen asuntosuunnittelussa • Asuntojen kalustettavuuden varmistaminen
Asuinympäristö	Monipuolinen asuntotarjonta muuttuviin elämäntilanteisiin ja tarpeisiin	Monimuotoisuuden huomiointi kaavoituksessa ja tontinluovutuksessa

3.15 Monimuotoisuus - Mittarit ja seuranta

MONIPUOLISTA	MAHDOLLISTA	SEKOITA	KUUNTELE
Mahdollista erilaiset rakennus- ja asumisen muodot	Luo edellytykset erilaisille toteuttajille ja hallinta-muodoille	Varmista tasa-painoinen asunto- ja tonttijakauma	Selvitä asukkaiden tarpeet ja vie tieto suunnitteluun

Mittari 1:
Yksiöiden osuus alle 35% ja perheasuntojen (3h tai yli) osuus yli 25% alueen asuntokannasta. Tavoitteena on, että tavoitetason alittavien alueiden määrä ei kasva. Lisäksi tavoitellaan tällä hetkellä tavoitetason alittavien alueiden muuttumista moni-puolisemmaksi täydennysrakentamisella.
*Aluetaso= tilastoruutu (250*250 m) naapuriruutuanalyysillä, mikä vastaa 750*750m aluetta

Mittari 2: Kunnat raportoivat muut monimuotoisuutta edistävät toimet

Mittari 3: Kunnat raportoivat tavoitteen 3. edistämiseen liittyvät toimet. Asukasnäkökulmaa voidaan selvittää myös asukas-kyselyjen avulla

Lähtökohta | Ihannetila | Keskeiset tavoitteet | Toimenpiteet ja hyvät käytännöt | Mittarit ja seuranta | Ideakuvia

3.16 Monimuotoisuus - Ideakuvia

1.

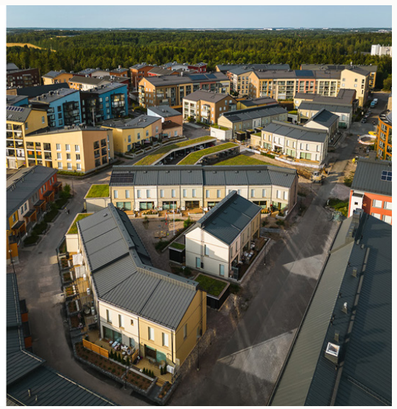

2.

3.

5.

4.

Monimuotoisuus Ideakuvia

6.

Kuva 1: Joustavat sivuasunnot, Bonava Duo, Bonava
Kuva 2: Typologioiden monimuotoisuus, Sjöporten, White Arkitekter
Kuva 3: Kuninkaantammen rivitalot osana kerrostaloaluetta, Lundén Architecture
Kuva 4: Townhouset ja ullakkoasunnot osana kerrostalokorttelia, Lamminrahka, NOAN
Kuva 5: Ajalliset, toiminnalliset ja typologiset kerrostumat, Tampereen kaupungin kuvapankki
Kuva 6: Townhouset, kerrostalot ja kelluvat asunnot, Vaakunakylä, Oulu, MUUAN

Lähtökohta | Ihannetila | Keskeiset tavoitteet | Toimenpiteet ja hyvät käytännöt | Mittarit ja seuranta | Ideakuvia

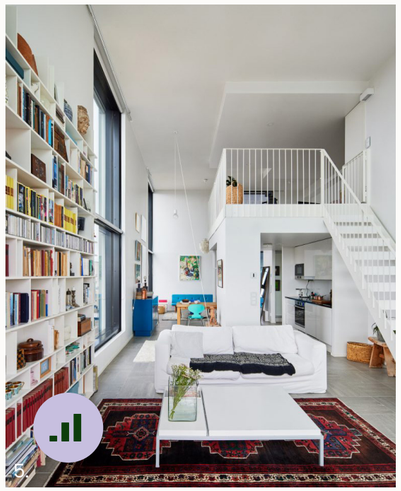

Monimuotoisuus Ideakuvia

Kuva 1: Typologioiden monimuotoisuus, Teivonportti, Ylöjärvi, Oopeaa
Kuva 2: Pientalosta kerrostaloon, Lempäälän asuntomessut, Kuvapalvelu Salopino
Kuva 3: Erilaiset mittakaavat, Taikakuja - Rissonkatu, Kangasala
Kuva 4: Muuntojoustavaa, puurakenteista sosiaalista asumista, Lisbjerg, Tegnestuen Vandkusten
Kuva 5: Loft-asunto kerrostalossa, Jätkäsaari, Anttinen Oiva Arkkitehdit
Kuva 6: Värien ja muotojen moninaisuus, Inre Hamnen, Sudsvall, 2BK Arkitekter

Lähtökohta · Ihannetila · Keskeiset tavoitteet · Toimenpiteet ja hyvät käytännöt · Mittarit ja seuranta · Ideakuvia

3.2 LÄHIVIHREÄ

Neljä teemaa ohjaavat laadukkaan
asumisen kehittämistä.

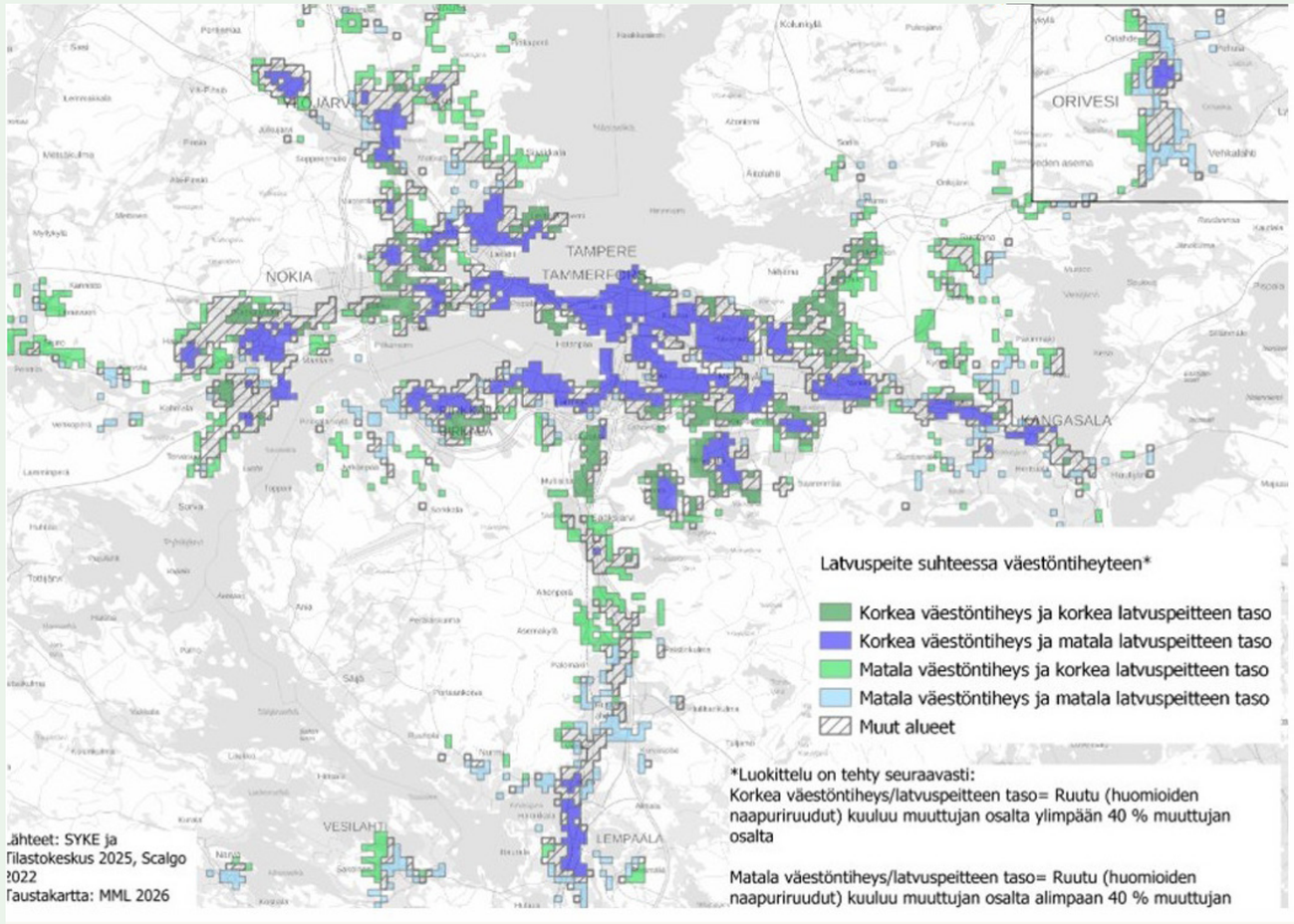

3.2I Lähivihreä - lähtökohta

Lähivihreän nykytilan haaste

Seudulla on tarkasteltu viherpinta-alan osuutta kansallisen maanpeiteaineiston (Scalgo ja Syke, 2022) avulla tilastoruututasolla (ks. liitteenä olevat paikkatietotarkastelut). Vaikka viherpinta-alan taso on kokonaisuudessa hyvällä tasolla, monilla tiheästi rakennetuilla alueilla jäädään alle 30 prosentin tavoitteen. Sama tarkastelu on tehty latvuspeitteisyydestä, jossa huomioitu yli 5 metriä korkea kasvillisuus. Tässä tarkastelussa suuri osa taajama-alueesta jää alle 30 prosentin ja osalla alueista on jopa alle 10% latvuspeitteisyys. Erityisen vähäisen latvuspeitteen ruutuja löytyy joiltain uusilta asuinalueilta.

Lähivihreän riittävyyden ja tasa-arvoisen saavutettavuuden ohella myös viherympäristön yksipuolisuus on usein haaste asuinympäristöissä asuinrakennusten pihoilla.

3.21 Lähivihreä - lähtökohta

Miksi lähivihreä on tärkeää?

Vihreä ja monimuotoinen elinympäristö tukee tutkitusti ihmisten terveyttä ja hyvinvointia. Viheralueet ja kaupunkipuistot vahvistavat biodiversiteettiä ja tuottavat ekosysteemipalveluita. Viheralueilla on suuri merkitys elinympäristöjen resilienssiin ja sopeutumiseen ilmastonmuutokseen.

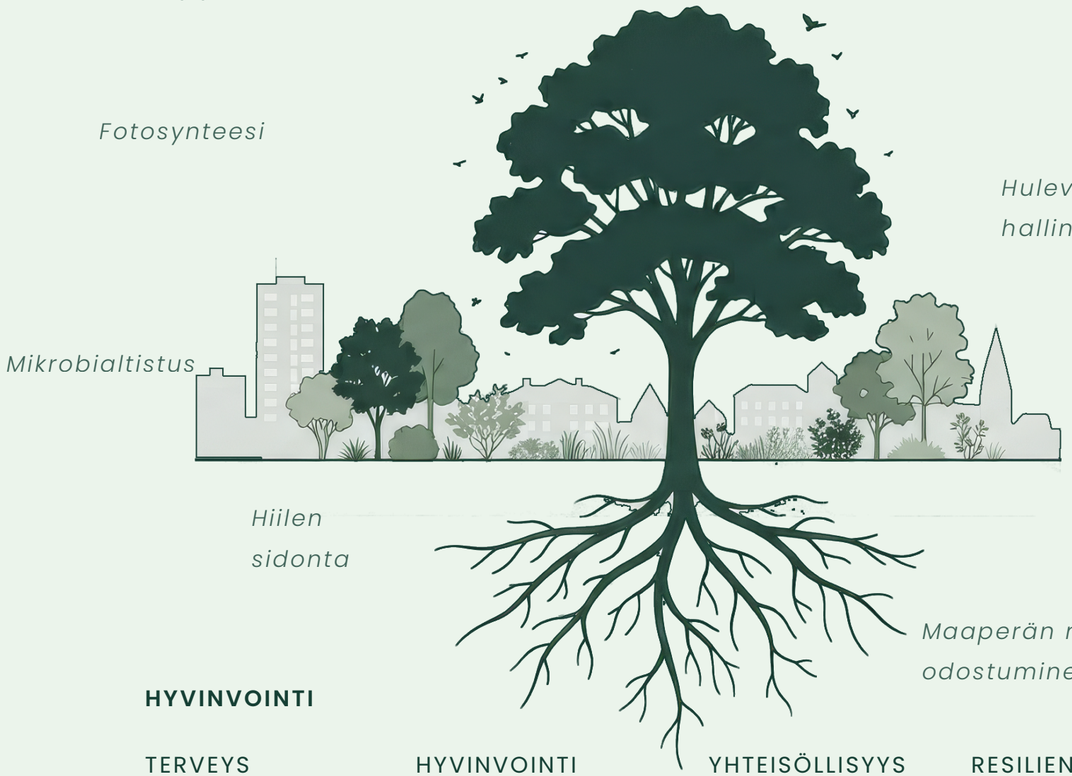
Vaikka viherpinta-alan taso on kokonaisuudessaan hyvällä tolalla, monilla tiheästi rakennetuilla alueille jäädään alle 30 %. Tiheästi rakennettu alue ja hyvä latvuspeittävyys voivat kuitenkin toteutua samalla alueella.

* Ekosysteemipalvelut ovat luonnon tarjoamia, rajallisia aineellisia ja aineettomia hyötyjä, joista ihmisen hyvinvointi ja elämä ovat täysin riippuvaisia.

Tampereen KAUPUNKISEUTU

EKOSYSTEEMIPALVELUT*

SÄÄTELYPALVELUT	TUOTANTOPALVELUT	KULTTURIPALVELUT	TUKIPALVELUT
Ilmanlaatu	Ruoka	Virkistys	Maaperä
Hulevedet	Vesi	Oppiminen	Ravinteiden kierto
Pölytys	Puu	Tiede	

HYVINVOINTI

TERVEYS	HYVINVOINTI	YHTEISÖLLISYYS	RESILIENSSI
Sydänterveys	Virkistys	Sosiaalinen yhteenkuuluvuus	Vastustuskyky
Verenpaine	Mieliala		pitkäikäisyys

Lähtökohta | Ihannetila | Keskeiset tavoitteet | Toimenpiteet ja hyvät käytännöt | Mittarit ja seuranta | Ideakuvia

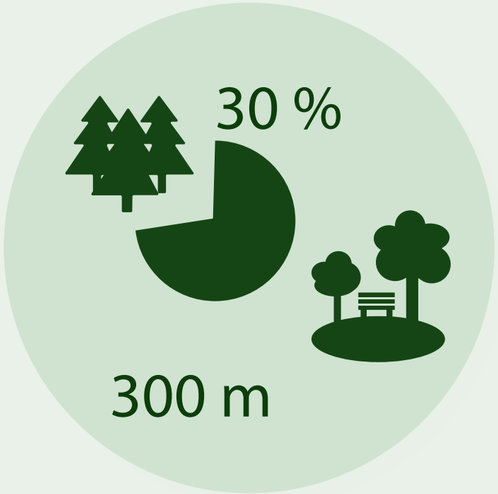
3.22 Lähivihreä - Ihannetila

Seudun viher- ja siniympäristöt muodostavat laadukkaan, saavutettavan ja monimuotoisen verkoston, joka tukee asukkaiden hyvinvointia, terveyttä ja viihtyisää arkea. Kaikilla asukkailla on esteetön pääsy lähivihreään, ja asumisen lähiympäristöissä on riittävästi sekä hoidettuja että luonnontilaisia viheralueita. Viherympäristöt tarjoavat ympäri vuoden mahdollisuuksia virkistäytymiseen, liikkumiseen ja kohtaamisiin, samalla kun vehreät katuympäristöt, joukkoliikennekäytävät sekä kävelyn ja pyöräilyn reitit vahvistavat viihtyisää elinympäristöä. Rannat, vesistöt, metsät ja virkistysalueet ovat helposti saavutettavissa koko seudulla, ja suunnittelussa huomioidaan tasapainoisesti sekä vihreän että sinisen ympäristön luonto-, virkistys- ja hyvinvointiarvot.

3.23 Lähivihreä - Keskeiset tavoitteet

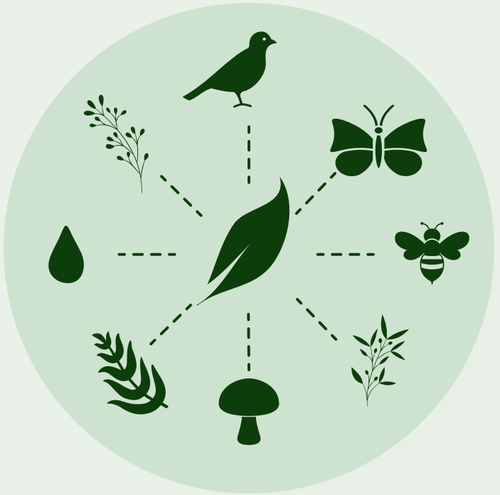
3-30-300 -PERIAATE

Turvataan riittävä vihreän määrä kaikilla asuinalueilla ja otetaan 3-30-300 periaate suunnittelun lähtökohdaksi

3 = kolme puuta näkyy jokaisen kodin ikkunasta
30 = 30% latvuspeittävyys asuinalueella
300 = 300m isommalle viheralueelle

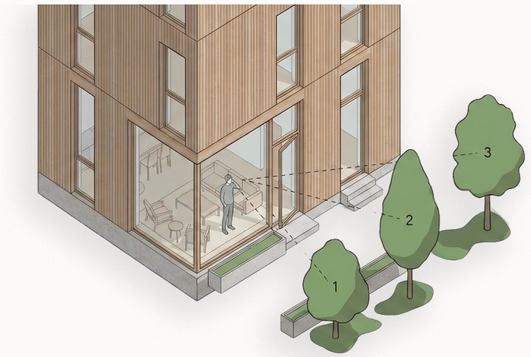
MONIHYÖTYINEN JA MONIMUOTOINEN VIHREÄ

Huomioidaan vihreän monihyötyisyys ja luonnon monimuotoisuus asuinalueiden viherympäristöjen suunnittelussa. Asuinalueiden viherympäristöillä tarkoitetaan rakennusten/korttelien piha-alueita, yleisiä viheralueita kaupunginosatasolla kuten lähipuistoja ja katuvihreää.

Lähtökohta | Ihannetila | Keskeiset tavoitteet | Toimenpiteet ja hyvät käytännöt | Mittarit ja seuranta | Ideakuvia

3-30-300 -periaate

3

Kolme puuta näkyvissä joka asunnosta.

Lähivihreä alkaa kodin ikkunasta. Puut tuovat luonnon osaksi arkea, lisäävät viihtyisyyttä ja tukevat hyvinvointia. Ikkunanäkymät ovat hyvin tärkeät kotona paljon aikaa viettäville, kuten ikääntyneille.

30

30 % latvuspeittävyys alueella.

Riittävä puusto viilentää ympäristöä, sitoo hiiltä, hallitsee hulevesiä ja tarjoaa elinympäristöjä. Varjoisat alueet ovat tärkeitä ilmaston-muutokseen sopeuduttaessa.

300

300 m lähimpään puistoon tai viheralueelle.

Jokaisella asukkaalla on pääsy laadukkaalle viheralueelle kävelyetäisyydellä. Helposti saavutettavat viheralueet aktivoivat ja houkuttelevat liikkumaan.

Tämän sivun kaaviokuvien laatimisessa on hyödynnetty generatiivista tekoälyä

3.24 Lähivihreä - Toimenpiteet ja hyvät käytännöt

Tavoite 1 : Riittävä lähivihreän määrä ja 3-30-300 periaate suunnittelun lähtökohdaksi		
Taso: aluetyyppi tai mittakaava	**Tarkennettu tavoite**	**Keinoja tavoitteeseen pääsemiseksi**
Asuinympäristö	Enintään 300 metriä lähimmälle viheralueelle ja 30% latvus-peittävyys	• Vanhojen puiden säilytys • Yhtenäisen viherverkoston suunnittelu seudulle • Vihreää katuympäristöön ja joukkoliikenneverkoston yhteyteen (Vihreä Nysse) • Pienten viheralueiden ja lähipuistojen huomiointi kaavoituksessa • Alueellinen viherkerroin
Tontti, kerrostalovaltaiset alueet ja pientaloalueet	Isoja puita tontilla -> varjopaikat pihoilla	• Vanhojen puiden säilytys • Maanvaraisten pihojen suosiminen mahdollisuuksien mukaan • Puiden istutusvelvoite tonteilla
Tontti, keskustat ja kerrostalovaltaiset tiiviisti rakennetut alueet	Riittävä vihreä määrä tontilla	• Tonttikohtainen viherkerroin • Vertikaalinen vihreä • Viherkatot
Asunto	3 puuta näkyvissä	• Ym. Toimet joilla huomioidaan riittävä lähivihreän määrä ja isojen puiden säilyminen asuinympäristössä ja tonteilla • Näkymien huomiointi rakennus- ja asuntosuunnittelussa

3.24 Lähivihreä - Toimenpiteet ja hyvät käytännöt

Tavoite 2: Monihyötyinen ja monimuotoinen vihreä		
Taso: aluetyyppi tai mittakaava	**Tarkennettu tavoite**	**Esimerkki toimenpiteestä**
Asuinympäristö	Hoidettuja ja luonnontilaisia viher-alueita asuinympäristössä	• Monentyyppisten viheralueiden tarpeen huomioinen suunnittelussa • Viheralueiden hoidon ja huollon huolellinen suunnittelu ja vastuuttaminen • Lähialueiden asukkaiden talkoot niittyjen ylläpitämiseksi
Asuinympäristö	Monimuotoiset puistot ja viher-alueet	• Monimuotoisen vihreän huomiointi yleisten alueiden suunnittelussa • Hulevesialtaat sekä luonnon monimuotoisuutta että ympäristön viihtyisyyttä lisäävänä elementtinä
Tontti	Monimuotoinen vihreä tonteilla	• Taloyhtiöiden ja pientalojen asukkaiden valistaminen monimuotoisen vihreän hyödyistä ja keinoista monipuolistaa pihojen kasvillisuutta

3.25 Lähivihreä - Mittarit ja seuranta

SÄILYTÄ
Säilytämme ja vahvistamme lähivihreää kaupunkirakennetta ja luontoarvoja.

VIHERRÄ
Teemme lähivihreästä luonnollisen osan tontteja, pihoja ja tiiviitä ympäristöjä

HUOLEHDI
Varmistamme lähivihreän kestävän hoidon ja resurssit pitkäjänteisesti

JAA OSAAMISTA
Hyödynnämme osaamista ja lisäämme tietoisuutta luonnon monimuotoisuudesta

Mittarit ja seuranta

Mittari 1: 3-30-300. Seurataan maanpeite- ja latvuspeite-aineistojen avulla. Latvuspeitteisyyden määritelmässä käytetään yleisesti käytössä olevia, tai myöhemmin EU-asetuksen mukaisia, parametrejä samoin kuin riittävän kokoisen viheralueen määrittelyssä.

Mittari 2: Kunnat raportoivat vihreän lisäämistä ja luonnon monimuotoisuutta edistävät toimet .

Tampereen KAUPUNKISEUTU

VIHERVERKOSTO
Luonnostilaiset alueet, elinympäristöt ja lähivirkistys

KATUVIHREÄ
Puurivistöt osaksi katujen ja infran suunnittelua

VIHREÄ NYSSE *
Vihreää osaksi joukkoliikenneympäristöä

SAILYTETÄÄN ISOT PUUT
Arvokkaat suuret puut suojataan kaavoituksessa

VIHERKERROIN
Vihreän määrä huomioidaan tontinkäytössä

PUUT PIHOILLE
Pientalotonteille puiden istutusvelvoite

VERTIKAALIVIHREÄ
Vehreyttä tiiviisiin kaupunkiympäristöihin köynnöksinä ja viherkattoina

HOITO & VASTUU
Viheralueiden ylläpitö suunnitellaan jo alussa

HYVÄT KÄYTÄNNÖT
Toimivia ja kustannustehokkaita ratkaisuja muualta

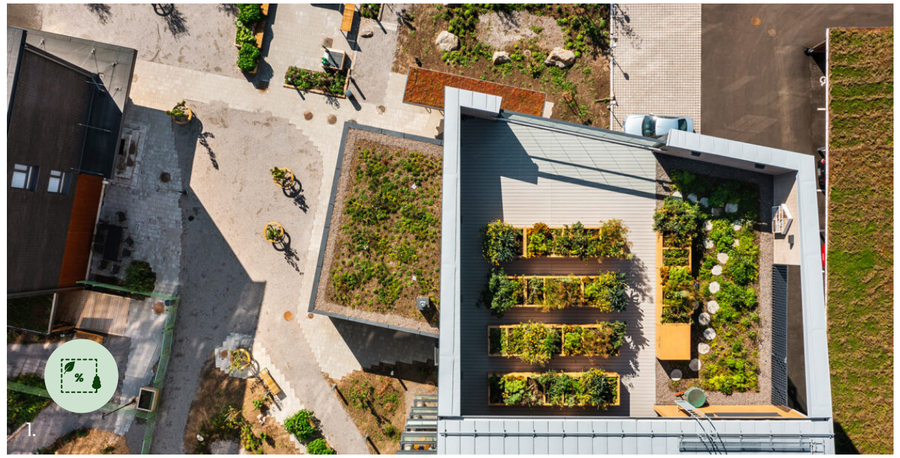
ASUKKAAT MUKAAN
Tietoa luonnon monimuotoisuudesta pihoille

HULEVEDET
Altaat ja pienet vesielementit harkittuihin kohteisiin

* Vihreä Nysse on Tampereen kaupunkiseudun konsepti, jossa joukkoliikenne ja siniviherrakenne kytketään toisiinsa. Sen tavoitteena on tuoda vihreä osaksi arjen liikkumista sekä tehdä seudun luonto-, virkistys- ja vesikohteet helposti saavutettaviksi kestävillä kulkutavoilla.

Lähtökohta · Ihannetila · Keskeiset tavoitteet · Toimenpiteet ja hyvät käytännöt · Mittarit ja seuranta · Ideakuvia

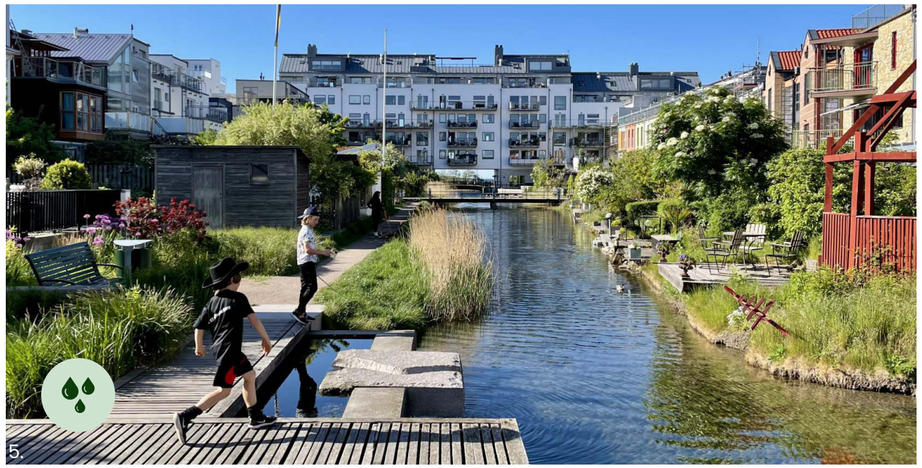
3.26 Lähivihreä - Ideakuvia

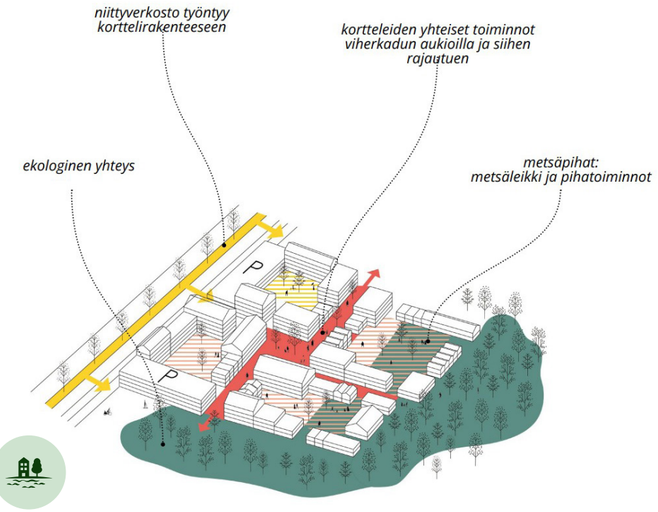

1.

4.

Tampereen
KAUPUNKISEUTU

Lähivihreä Ideakuvia

5.

2.

3.

Kuva 1: Monitasoinen korttelin lähivihreä, Lohjan kumppanuuskortteli, Nomaji
Kuva 2: Viherverkosto ja ekologiset yhteydet, Tesoman visio, Tampere, Tundra
Kuva 3: Yhteisöllinen Haihara Herää, kesäkauden avajaiset, Mikko Vares
Kuva 4: Köynnöstuet osana parvekejulkisivua, Vihreistä vihrein, Iloark
Kuva 5: Siniviherrakentaminen osana alueen identiteettiä, Bo01, Malmö

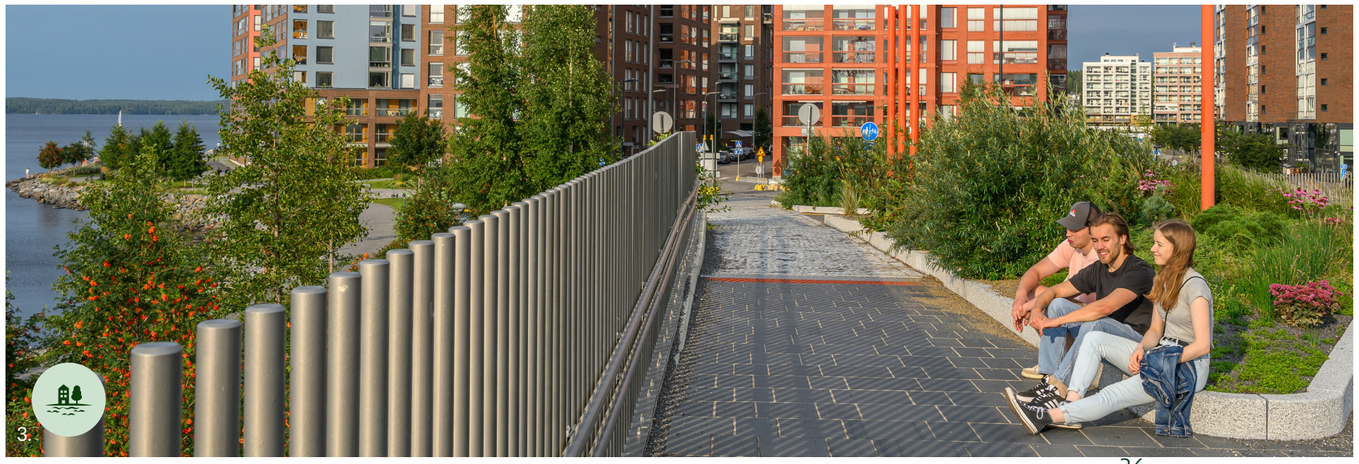

1.

4.

2.

Lähivihreä Ideakuvia

5.

3.

Kuva 1: Vihreä Nysse, viherrakentaminenh ratikan varrella, Kaleva, Tampere
Kuva 2: Monimuotoista niittykasvillisuutta, Lempäälän asuntomessut, Anna Kummila
Kuva 3: Urbaani rakennettu viheralue, Ranta-Tampellan puistosilta, Mikko Vares
Kuva 4: Leikin ja luonnonmonimuotoisuuden yhdistäminen, Nomaji
Kuva 5: Hulevesipainanne alueen viherrakenteen ytimessä, Hartaanselänranta, Oulu, MUUAN/Nomaji

Lähtökohta | Ihannetila | Keskeiset tavoitteet | Alatavoitteet | Toimenpiteet ja hyvät käytännöt | Mittarit ja seuranta | Ideakuvia

3.3 KAUNEUS JA VIIHTYISYYS

Neljä teemaa ohjaavat laadukkaan
asumisen kehittämistä.

3.3I Kauneus ja viihtyisyys - lähtökohta

Kauneuden ja viihtyisyyden nykytilan haaste

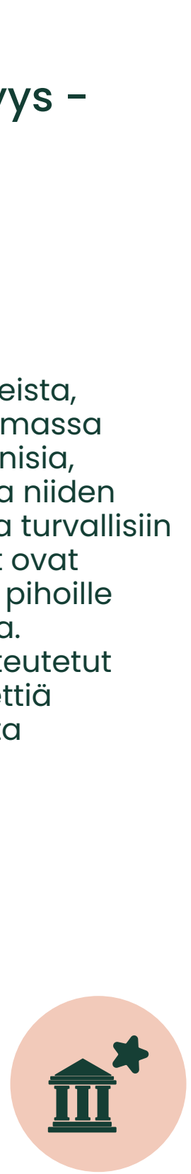
Nykyinen asuinrakentaminen koetaan usein rumaksi ja uudet asuinalueet toistensa kaltaisiksi. Rakennettavien alueiden koko on kasvanut, liikenteen maankäyttö on lisääntynyt ja viheralueiden niukentuminen on jatkunut. Vaikka kauneus on osin subjektiivinen käsite, tutkimuksissa on tunnistettu yleisesti viehättävänä pidettävän ympäristön piirteitä. Kauneuskäsitys on kuitenkin myös muuttuva asia, johon vaikuttaa mm. omat ja jaetut kokemukset sekä ratkaisujen merkityksellisyys ja ymmärrettävyys.

Miksi kauneus ja viihtyisyys on tärkeää?

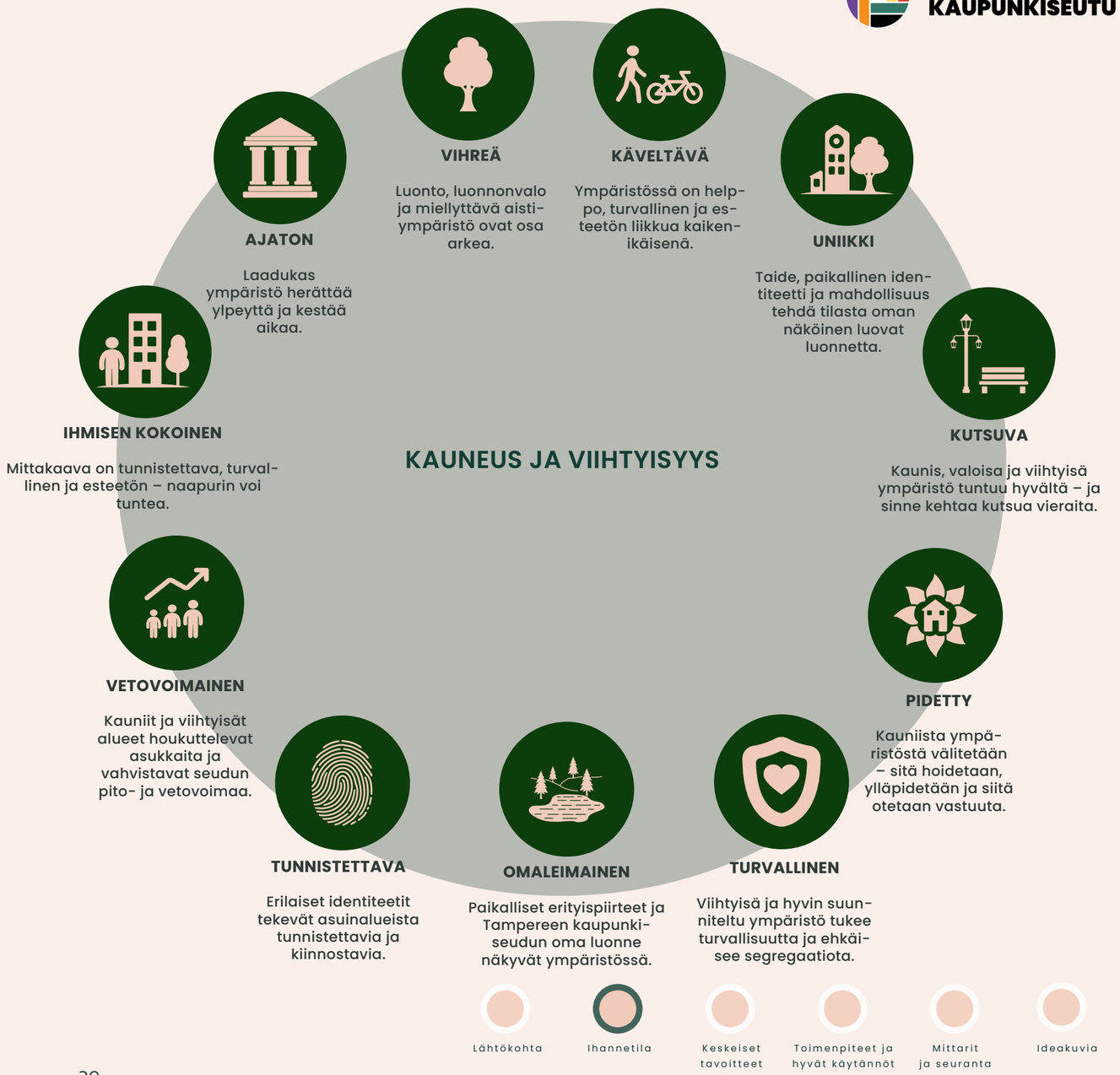
Kauniit ja viihtyisät asuinympäristöt houkuttelevat asukkaita ja lisäävät seudun veto- ja pitovoimaa. Viihtyisä asuinympäristö vaikuttaa myös turvallisuuteen ja turvallisuuden tunteeseen ja ehkäisee segregaatiota. Kauneus kannustaa ihmisiä huolehtimaan ympäristöstään. Toisaalta huolehtimisen kautta muodostuva omistajuus vahvistaa käsitystä kauneudesta. Yksilötasolla kauniiksi koettu ympäristö lisää ihmisen hyvinvointia, edistää mielenterveyttä ja mahdollistaa hyvän arjen.

3.32 Kauneus ja viihtyisyys - Ihannetila

Kaunis ja viihtyisä asuinympäristö rakentuu omaleimaisista, inhimillisen mittakaavan alueista, joissa kunnioitetaan historian kerroksia ja olemassa olevaa luontoa. Asuinympäristöt ovat harmonisia, hyvin hoidettuja, moniaistisesti miellyttäviä, ja niiden suunnittelussa kiinnitetään erityistä huomiota turvallisiin ja viihtyisiin jalankulkuympäristöihin. Asunnot ovat valoisia ja valaistuksella luodaan tunnelmaa pihoille ja asuinympäristöihin pimeinä vuodenaikoina. Taide, kiinnostava arkkitehtuuri ja huolella toteutetut yksityiskohdat vahvistavat alueiden identiteettiä ja luovat asukkaille ylpeyden tunnetta omasta asuinympäristöstään.

Tampereen KAUPUNKISEUTU

3.33 Kauneus ja viihtyisyys - Keskeiset tavoitteet

IDENTITEETTI

Vahvistetaan asuinalueiden positiivista identiteettiä

MITTAKAAVASSA

Suunnitellaan asuinympäristöt inhimillinen mittakaava ja miellyttävä aistiympäristö huomioiden

YMMÄRRYS MUODOSTUU YHDESSÄ

Muodostetaan ymmärrystä kauneudesta ja viihtyisyydestä yhdessä asukkaiden kanssa

TAIDE

Edistetään taiteen tuomista asuinrakennuksiin ja asuinympäristöihin

Lähtökohta | Ihannetila | Keskeiset tavoitteet | Toimenpiteet ja hyvät käytännöt | Mittarit ja seuranta | Ideakuvia

3.34 Kauneus ja viihtyisyys - Toimenpiteet ja hyvät käytännöt

Tavoite 1: Vahvistetaan asuinalueiden positiivista identiteettiä		
Taso: aluetyyppi tai mittakaava	**Tarkennettu tavoite**	**Keinoja tavoitteeseen pääsemiseksi**
Asuinympäristö	Tunnistetaan alueiden vahvuudet ja vahvistetaan niiden oma-leimaisuutta ja elämyksellisyyttä	• Asukaskyselyt ja tutkimustyö • Yhteistyö alueen asukkaiden ja rakennuttajien kanssa

Tavoite 2: Suunnitellaan asuinympäristöt inhimillinen mittakaava ja miellyttävä aistiympäristö huomioiden		
Taso: aluetyyppi tai mittakaava	**Tarkennettu tavoite**	**Keinoja tavoitteeseen pääsemiseksi**
Asuinympäristö, tontti, rakennus ja asunto Keskustat ja kerrostalovaltaiset alueet	• Huomioidaan jalankulkijan näkökulma • Paikkaan sopiva mitoitus ja massoittelu • Meluhaittojen ja valosaasteen välttäminen • Rakennetun ympäristön harmonia, riittävä vaihtelu ja yksityiskohdat • Asuinympäristön ajallinen kerroksellisuus • Asuntosuunnittelussa painotetaan arjen toiminnallisuutta ja asuntojen valoisuutta	• Alueiden (julkiset tilat + tontit)suunnittelu kokonaisvaltaisesti samoilla tavoitteilla • Arkkitehtuurikilpailut • Laatuperusteiset tontinluovutuskilpailut • Hyvä yhteistyö laadun arvioinnissa: rak.valvonta+kaavoitus+rakennuttaja • Poikkihallinnolliset ryhmät laatua arvioimassa • Asuntojen ja/tai rakennuksen laatua parantavia määräyksiä kaavaan tai rakennustapaohjeisiin alueen hintataso huomioiden

Lähtökohta | Ihannetila | Keskeiset tavoitteet | Toimenpiteet ja hyvät käytännöt | Mittarit ja seuranta | Ideakuvia

3.34 Kauneus ja viihtyisyys - Toimenpiteet ja hyvät käytännöt

Tavoite 3: Muodostetaan ymmärrystä kauneudesta ja viihtyisyydestä yhdessä asukkaiden kanssa		
Taso: aluetyyppi tai mittakaava	**Tarkennettu tavoite**	**Keinoja tavoitteeseen pääsemiseksi**
Asuinympäristö	Osallistetaan asukkaat kauneuden ja viihtyisyyden määrittelyyn	• Vaihtoehtoiset suunnitelmat • Asukaskyselyt • Arkkitehtuurikävelyt

Tavoite 4: Edistetään taiteen tuomista asuinrakennuksiin ja asuinympäristöihin		
Taso: aluetyyppi tai mittakaava	**Tarkennettu tavoite**	**Keinoja tavoitteeseen pääsemiseksi**
Asuinympäristö, tontti, rakennus	• Taiteen integroiminen alueille ja rakennettuun ympäristöön sekä tonteille että julkiseen tilaan • Valotaiteen edistäminen • Myös muu kuin ammattilaisten tekemä taide, graffitiseinät, lasten taideprojektit, ITE-taide	• Prosenttitaide tonteille • Taideprojektit ja tapahtumat • Purettavien rakennusten hyödyntäminen

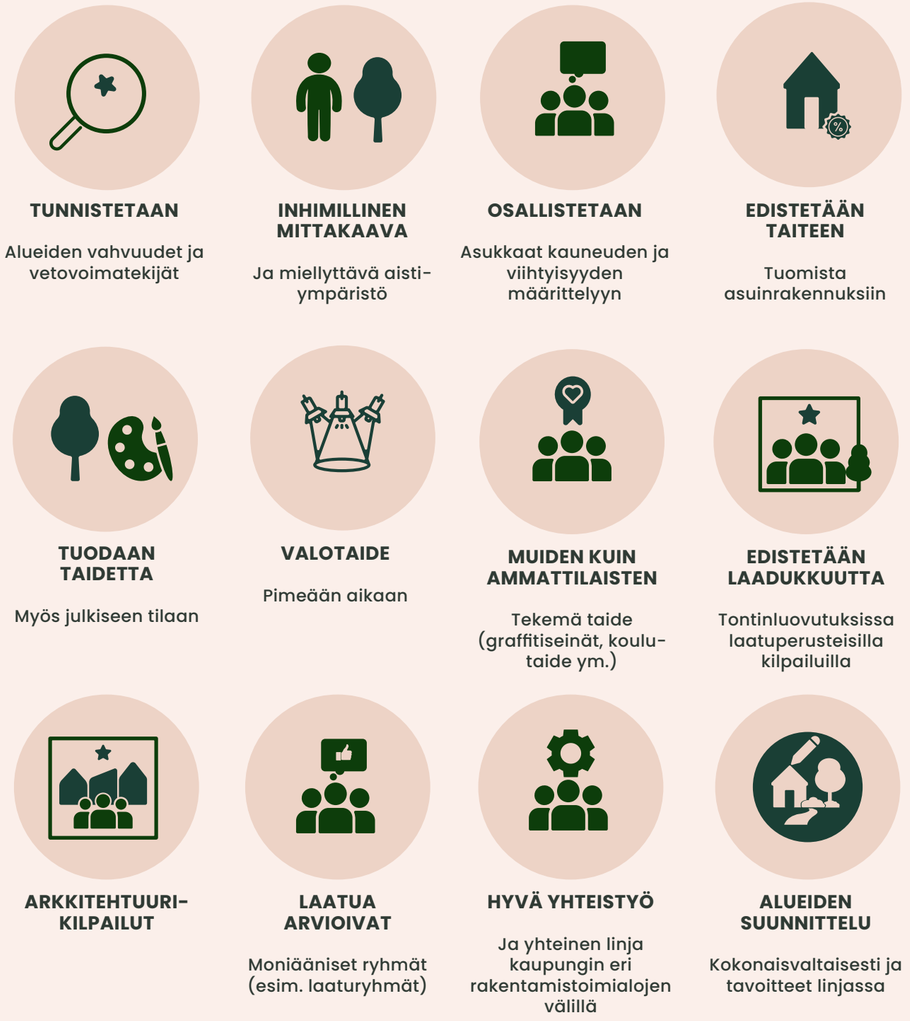
3·35 Kauneus ja viihtyisyys - Mittarit ja seuranta

TUNNISTA	SUUNNITTELE	TEE YHDESSÄ	TOTEUTA
Paikan vahvuudet ja identiteetti	Inhimillisessä mittakaavassa ja miellyttävän aistiympäristön pohjalta	Muodostetaan ymmärrystä ja ratkaisuja yhdessä asukkaiden kanssa	Tuodaan kauneus ja taide osaksi rakennetua ja julkista ympäristöä

Mittarit ja seuranta

Mittari 1: Kuntien raportointi

Mittari 2: Asukaskyselyt

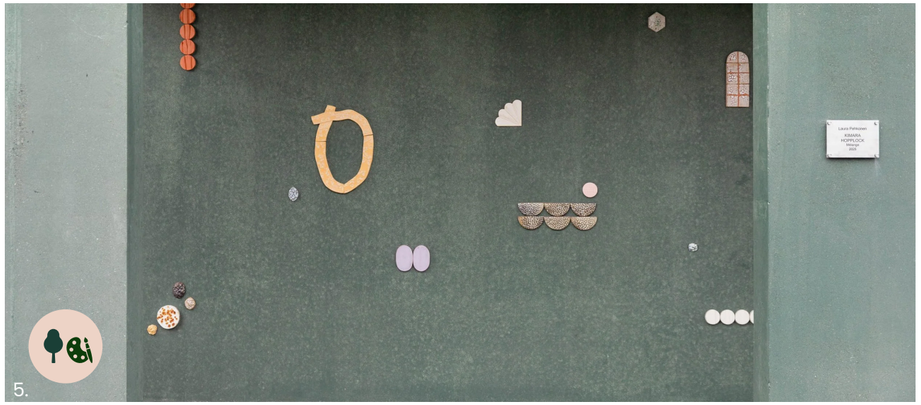
3.36 Kauneus ja viihtyisyys - Ideakuvia

1.

2.

4.

Kauneus ja viihtyisyys
Ideakuvia

5.

3.

Kuva 1: Valotaide osana asuinaluetta, Kruunuvuorentanta, WhiteNight lighting
Kuva 2: Ympäristöön sovittaminen ja kauniiden mittasuhteiden vaaliminen, Kaarlenkatu, INARO
Kuva 3: Värien käyttl ja kiinnostavat kattomuodot, Vuores, Tampere, Satu Laine
Kuva 4: Valotaide vetovoiman lisääjänä, Valoviikot, Tampere, Mikko Vares
Kuva 5: Taide osana katujulkisivua, teos Kimara, Porvoo, Laura Pehkonen, kuva Miikka Pirinen

Lähtökohta | Ihannetila | Keskeiset tavoitteet | Toimenpiteet ja hyvät käytännöt | Mittarit ja seuranta | Ideakuvia

1.

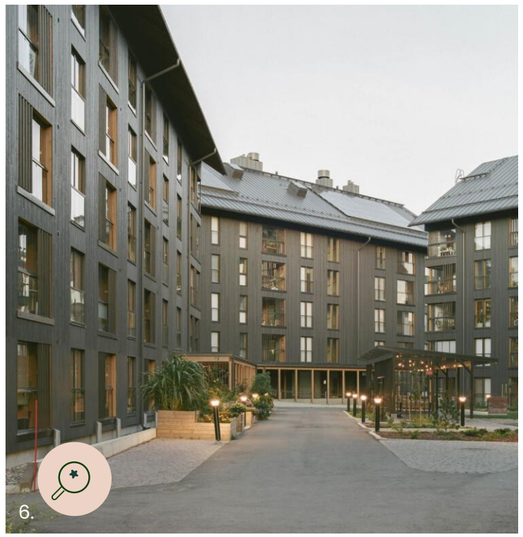

4.

2

kauneus ja viihtyisyys
Ideakuvia

5.

3.

6.

Kuva 1: Valotaide osana arkkitehtuuria, Kultajäkälä, Kaisa Berry
Kuva 2: Aikakaudet ja kerrostumat, käyttötarkoituksen muutos asunnoiksi, kuva Kaisu Kammonen
Kuva 3: Vaihtelevuus, elävä asuinympäristö, Soljaville, Pirkkala
Kuva 4: Näkymät ja asuntojen avautuminen ympäristöön, Kartanonranta, Nokia, Profilm
Kuva 5: Värit ja muodot identiteettiä luomassa, Kartanonkoski, Vantaa
Kuva 6: Harmoninen aukotus ja puuarkkitehtuuri, Kalon, Jyväskylä, Collaboratorio

Lähtökohta | Ihannetila | Keskeiset tavoitteet | Toimenpiteet ja hyvät käytännöt | Mittarit ja seuranta | Ideakuvia

3.4 OSALLISUUS JA YHTEISÖLLISYYS

Neljä teemaa ohjaavat laadukkaan
asumisen kehittämistä.

3.4 Osallisuus ja yhteisöllisyys - lähtökohta

Osallisuuden ja yhteisöllisyyden nykytilan haaste

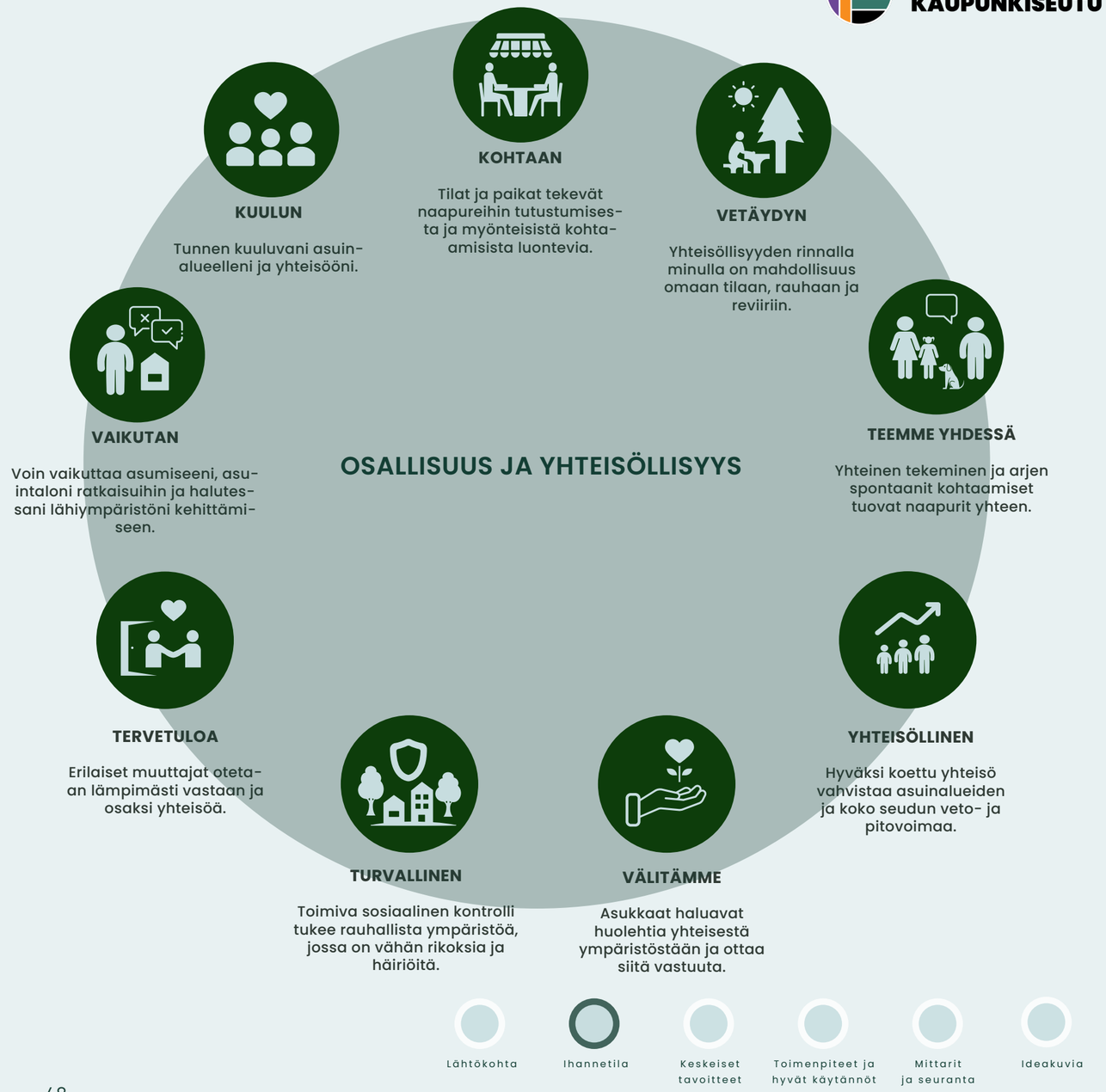
Seudun kestävän kehityksen yhtenä indikaattorina on elämänlaatu ja osallisuus. THL:n kahden vuoden välein seuraaman indikaattorin mukaan Pirkanmaalla elämänlaadun koettu taso on kääntynyt laskuun (2024), erityisesti ikääntyneillä ja matalasti koulutetuilla. Myös heikon osallisuuden kokemus on kasvanut alueellamme huomattavasti, myös kansallisessa vertailussa. Kansallisissa tutkimuksissa on todettu koetun yksinäisyyden lisääntyneen erityisesti nuorten, nuorten aikuisten mutta myös ikääntyneiden keskuudessa.

Miksi osallisuus ja yhteisöllisyys on tärkeää?

Hyvällä ympäristön suunnittelulla ja asukkaiden osallistumismahdollisuuksilla voidaan edesauttaa yhteisöllisyyden syntymistä ja lisätä asukkaiden hyvinvointia ja sitoutumista asuinalueeseensa. Yhteisöllisyyden ja osallisuuden kokemus luo perustan turvalliselle ja viihtyisälle asuinympäristölle. Kun asukkaat kokevat kuuluvansa yhteisöön, he osallistuvat herkemmin yhteisiin asioihin ja huolehtivat ympäristöstään.

3.42 Osallisuus ja yhteisöllisyys - Ihannetila

Yhteisöllisyyttä ja osallisuutta tukeva asuinympäristö tarjoaa luontevia mahdollisuuksia ihmisten kohtaamisille, samalla kun se kunnioittaa asukkaiden tarvetta omaan rauhaan ja yksityisyyteen. Asukkaat kokevat kuuluvansa yhteisöön, ottavat vastuuta ympäristöstään ja voivat vaikuttaa sekä osallistua oman asuinalueensa kehittämiseen. Uudet asukkaat toivotetaan tervetulleiksi mukaan yhteisöön.

3.43 Osallisuus ja yhteisöllisyys - Keskeiset tavoitteet

KOHTAAMISEN MAHDOLLISUUDET

Toteutetaan asukkaiden kohtaamisia mahdollistavat tilat ja paikat asuinkortteleissa ja asuinalueilla.

ASUKKAAT MUKAAN

Edistetään asukaslähtöistä toimintaa ja otetaan asukkaat aktiivisesti mukaan asuinalueiden kehittämiseen. Kannustetaan kaupunginosatapahtumien järjestämiseen.

Lähtökohta | Ihannetila | Keskeiset tavoitteet | Toimenpiteet ja hyvät käytännöt | Mittarit ja seuranta | Ideakuvia

3.44 Osallisuus ja yhteisöllisyys - Toimenpiteet ja hyvät käytännöt

Tavoite 1: Luodaan kohtaamisen tiloja ja paikkoja asuinympäristössä ja kortteleissa		
Taso: aluetyyppi tai mittakaava	**Tarkennettu tavoite**	**Keinoja tavoitteeseen pääsemiseksi**
Keskustat ja kerrostalovaltaiset alueet Asuinympäristö, tontti, rakennus	• Suunnitellaan luontevia matalan kynnyksen kohtaamis tiloja ja paikkoja, huomioidaan myös yksityiseen tarve • Aidosti asukkaita palvelevia yhteistiloja alueelle, kortteliin tai asuintaloon	• Yhteiset korttelipihat • Viihtyisät pihat tonteilla • Pihasaunat ja monikäyttöiset yhteistilat • Kohtaamisen mahdollistavien paikkojen ja tilahierarkian huomiointi kaavoituksessa • Kannustetaan rakennuttajia huomioimaan asukastoiveita yhteistilojen suunnittelussa • Rakennusten/korttelien yhteistilavaatimukset tarpeen mukaan
Pientalovaltaiset alueet Asuinympäristö	Suunnitellaan luontevia matalan kynnyksen kohtaamistiloja ja paikkoja ulkotiloihin	• Huomioidaan pysähtymispaikkojen tarve katujen ja julkisten tilojen suunnittelussa • Lasten ja nuorten tarpeita palvelevat pelialueet ja leikkipuistot

Tavoite 2: Edistetään asukaslähtöistä toimintaa ja otetaan asukkaat aktiivisesti mukaan asuinalueiden kehittämiseen		
Taso: aluetyyppi tai mittakaava	**Tarkennettu tavoite**	**Keinoja tavoitteeseen pääsemiseksi**
Asuinympäristö	Asukkaille luontevat ja helpot mahdollisuudet tulla kuulluksi ja osallistua asuinympäristönsä kehittämiseen	• Asuinympäristön parantamiseen liittyvän asukastoiminnan ja talkootoiminnan tukeminen • Kaupunginosatapahtumien järjestäminen • Yhteissuunnittelu ja asukastoiveiden huomiointi esim. puistojen ja leikkialueiden suunnittelussa • Digitaalisten osallistumismahdollisuuksien lisäksi jalkautumista ja läsnäoloa alueella asukasymmärryksen lisäämiseksi

3.45 Osallisuus ja yhteisöllisyys - Mittarit ja seuranta

MAHDOLLISTA	KUUNTELE	TUE	OSALLISTA
Luo paikkoja ja tiloja luonteville kohtaamisille	Tuo asukkaiden tarpeet ja toiveet suunnitteluun	Mahdollista asukas-lähtöinen toiminta ja yhdessä tekeminen	Anna asukkaille mahdollisuus vaikuttaa omaan ympäristöönsä

Mittarit ja seuranta

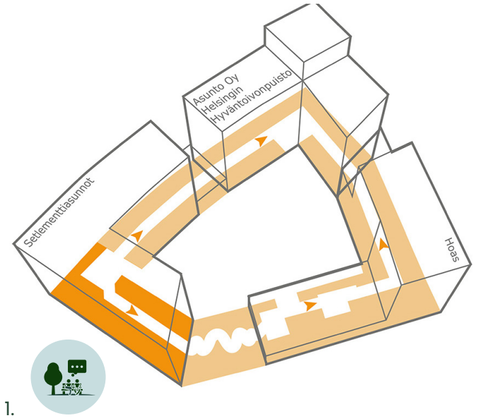
Mittari 1: Kuntien raportointi

Mittari 2: Asukaskyselyt

3.46 Osallisuus ja yhteisöllisyys - Ideakuvia

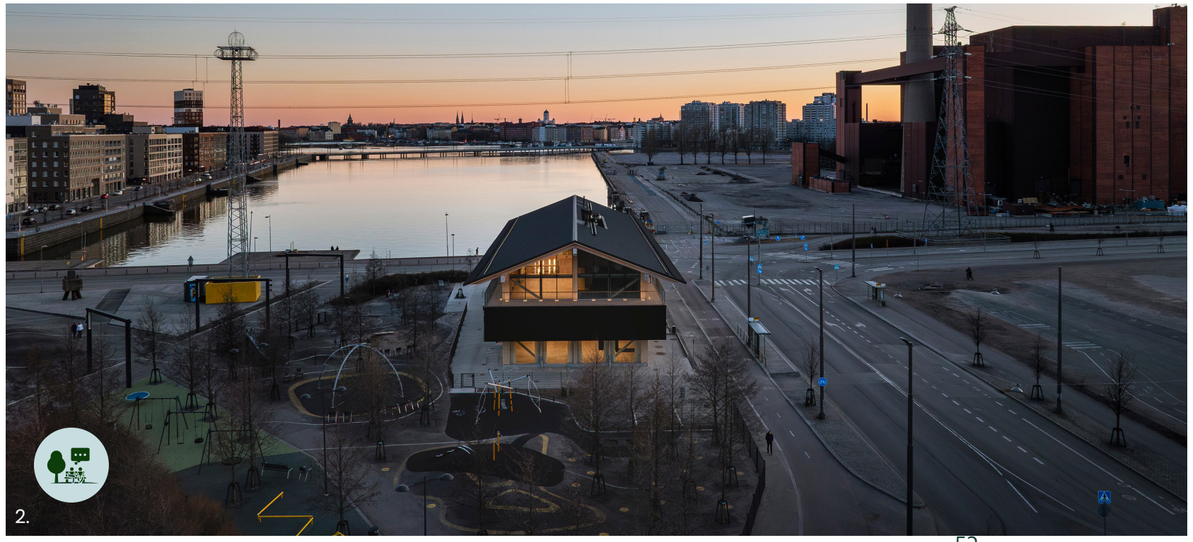

Osallisuus ja yhteisöllisyys Ideakuvia

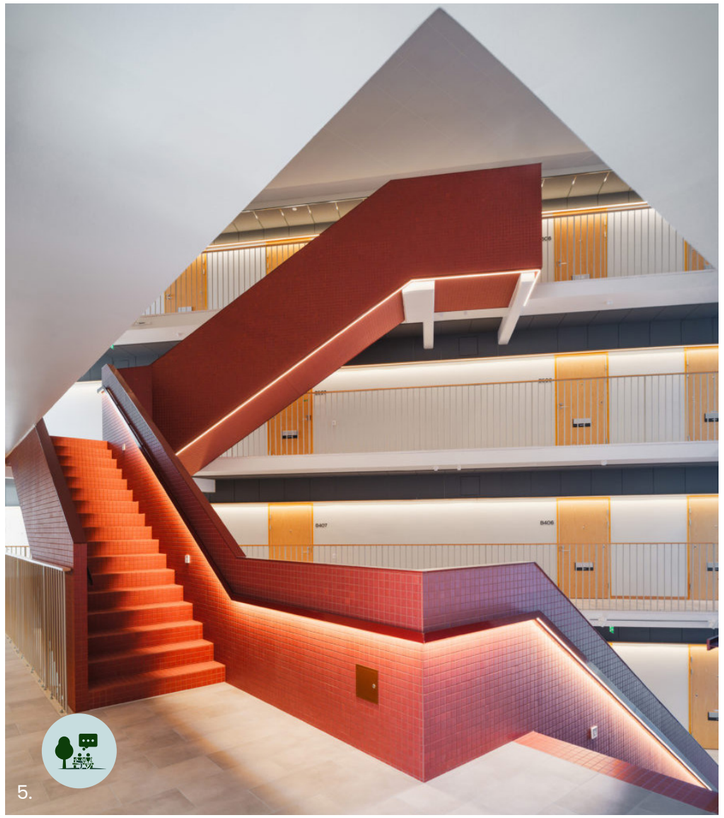

Kuva 1: Eri käyttäjäryhmien yhdistäminen, Sukupolvien kortteli, Setlementtiasunnot
Kuva 2: Asuinalueen yhteisötalo, Talas, Kalasataman korttelitalo, AOR
Kuva 3: Nuorten huomiointi, Kankaanpuisto, Jyväskylä, Maanlumo
Kuva 4: Yhteisölliset tapahtumat, Haihara herää, kesäkauden avajaiset, Mikko Vares
Kuva 5: Yhteinen kasvihuone, Vihreistä vihrein, Iloark

Lähtökohta | Ihannetila | Keskeiset tavoitteet | Toimenpiteet ja hyvät käytännöt | Mittarit ja seuranta | Ideakuvia

Osallisuus ja yhteisöllisyys
Ideakuvia

Kuva 1. Vetovoimainen Loviseholmin leikkipuisto, Sompasaari
Kuva 2: Postipuisto, korttelitalo ja pihasauna, JKMM Arkkitehdit
Kuva 3: Lempäälän asuntomessut, Anni Koskela Photography
Kuva 4: Rullakkotorin asukastalon yhteistila, Inaro
Kuva 5: Kokoava porrashuone, Korttelikylä, Jyväskylä, Inaro

4
TOTEUTUS & SEURANTA

Miten laatuohjelman toteutumista
ohjataan ja seurataan?

4.1 Jatkoaskeleet

Laatuohjelman jalkauttamista on tarkoitus jatkaa seudun asumisen työryhmän työnä vuonna 2027. Laatuohjelman tavoitteiden toteutuminen vaatii kaikkien asumisen ja asuinympäristöön vaikuttavien tahojen sitoutumista tavoitteisiin. Ensiarvoisen tärkeää on hyvä yhteistyö ja yhteisen ymmärräyksen jakaminen eri toimijoiden välillä.

Laatuohjelman tavoitteiden toteutumista seurataan vuosittain ja seuranta voidaan kytkeä MAL-sopimuksen toimenpiteiden seurantaan. Seututoimisto seuraa monimuotoisuuden mitattavien tavoitteiden toteutumista sekä lähivihreä -teemasta 3-30-300 periaatteen toteutumista. Muiden tavoitteiden osalta seuranta tarkoittaa kuntien raportointia tavoitetta edistävistä toimista. Kuntien raportoinnissa voidaan hyödyntää toimenpide/keino listausta.

5
LIITTEET

5.1 Prosessikuvaus

	VAIHE 0	VAIHE 1	VAIHE 2	VAIHE 3	VAIHE 4	VAIHE 5	VAIHE 6	VAIHE 7
Osallistujat	**Taustoitus**	**Lähetekeskustelut**	**Lähtöaineisto, tilannekuva ja ohjelmointi**	**Ihannetilakuvaukset teemoittain**	**Keskeiset tavoitteet**	**Toimenpiteet**	**Laatuohjelman luonnos**	**Laatuohjelman hyväksyminen**
	Asumisen työryhmässä järjestetty laatuteemainen työpaja 9/2024 Seututoimiston laatima asumisen tilannekuvaraportti 2024	Asumisen laadun määrittely Lähtökohdat asumisen laatuun seudun muista ohjelmista Ehdotukset ohjelman kärkiteemoiksi	- Lähtöaineiston keräys ja laadun tilannekuva: karttatarkastelut paikkatiedon avulla, kuntien laadunohjauskeinot - Asukaskyselyiden tulosten kokoaminen, ennakointinäkökulma - Teemat kirkastuvat ja laatuohjelman tekemisen ohjelmointi.	Ihanne- tai tavoitetilan kuvaukset jokaiseen neljään teemaan.	Ihannekuvausten perusteella muodostetut keskeiset tavoitteet teemoittain.	Toimenpiteiden ja keinojen kokoaminen	Konsulttityön tilaus ja toteutus: laatuohjelman kokoaminen, taitto ja visualisointi Laatuohjelman mittarit ja seuranta	
ASTA	25.9.2024	10.4.2025	24.9.2025 / 30.10.2025	30.1.2026 yhteistyöpaja	5.2.2026	16.4.2026/5.5.2026	28.8.2026 (mittarit ja seuranta) 19.6.2026 (luonnos)	1.12.2026
MASTO		23.4.2025	24.9.2025 / 22.10.2025	30.1.2026 yhteistyöpaja	18.2.2026	13.5.2025	16.9.2026 (luonnos)	9.12.2026
KJK		9.5.2025	11–12/2025	30.1.2026 yhteistyöpaja	13.3.2026		23.10.2026	
Seutuhallitus		28.5.2025			25.3.2026		28.10.2026	
Sidosryhmät			Asukasnäkökulmaa seudun ja Asuntomessut osuuskunnan tekemistä asukaskyselyitä Kysely laatuohjelman teemoista seudun rakennuttajapaneelille* 8-9/2025 Kiinteistövälittäjien haastattelut 8/2025					
			Asumisen laatuwebinaarit* 8/2025 - 6/2026					
			Laatuohjelman kokoaminen ja taitto			Päätös konsultin valinnasta 29.5.: Arkkitehtitoimisto Muuan Oy, ohjelman tekeminen 6/2026 - 11/2026		

ASTA*= Seudun asumisen työryhmä jossa jäseninä laatuohjelman tekemisen aikana: Tampere - Auli Heinävä, Nokia - Johanna Fingerroos, Kangasala -Teemu Valkolehto, Ylöjärvi - Mari Ruissalo, Lempäälä - Maija Villanen, Pirkkala - Juha-Matti Asikainen, Orivesi - Veli-Pekka Naumanen, Vesilahti - Timo Haapaniemi, Pirkanmaan hvyinvointialue - Mari Vuorinen, Tampereen yliopisto - Katja Maununaho

MASTO* = Seudun maankäytön ja asumisen päätyöryhmä. Kokoonpano ks. www.tampereenseutu.fi

Kuntajohtajakokous ja seutuhallitus* Kokoonpano ks. www.tampereenseutu.fi

Rakennuttajapaneeli* tampereen kaupunkiseudulla toimivista rakennuttajista koottu lista, kyselyyn vastauksia 32 kpl

Tampereen kaupunkiseudun ja Tampereen kaupungin yhteistyönä järjestetty webinaarisarja asumisen laadusta

5.2 Kuntien käytössäolevat laadunohjauskeinot

Laadunohjauskeinot	Kangasala	Lempäälä	Nokia	Orivesi	Pirkkala	Tampere	Vesilahti	Ylöjärvi
Asunto- ja maapolitiikan linjaukset tai kunnassa muuten asetettuja tavoitteita asumisen laadulle	x	x	x	x	x	x	x	X
Palvelujen ja asumisen yhteensovittamisen ohjelma (PALM?)						x		X
Tavoitteita uudisrakentamisen rakennustyypeille	x	x	x		x			X
Tavoitteita asumisen eri hallinta- ja rahoitusmuodoille	x	x			x	x		X
Asuntokokojen ohjaus kaavassa	x	x	x		x	x		
Asuntokokojen ohjaus sopimuksilla tai tontinluovutuksen yhteydessä	x	x	x		x	x		X
Laatukäsikirja					x			X
Rakentamistapaohjeet asemakaavan rinnalle	x	x	x	x	x	x	x	X
Kaupunkikuvatoimikunta, laaturyhmä tai muu poikkihallinnollinen ryhmä arvioimassa laadun toteutumista		x			x	x		X
Tontinkäyttösuunnitelman hyväksyttäminen poikkihallinnollisella ryhmällä ennen tontinvuokraamista	x		x	x	x	x		X
Laatuperusteiset tontinluovutuskilpailut	x	x	x		x	x		X
Arkkitehti/suunnittelukilpailut						x		X
Asukasosallistamisen malli/menetelmä, osallistava budjetointi	x		x	x	x	x		X
Asukaskyselyt/asukastyytyväisyyden mittaaminen				x	x	x	x	X
Viherkerroin, lähivihreään liittyvä kehittämisohjelma						x		(X)
Kestävyyteen liittyviä vaateita kaavassa (esim. paikall. energiantuot., kiertotalous, rakennusten energiatehokk. tms.)						x		X
Kestävyyteen liittyviä vaateita tontinluovutuksessa	x	x	x		x	x		X
Taideohjelma, taiteen toteuttaminen osana rakentamista	x			x	x	x		
Ikäystävällisyys-/esteettömyysohjelma				x				
Alueelliset/kaupunkiosaan liittyvät tapahtumat	x	x		x		x		(x)
Kävely-ympäristöjen/pyöräilyverkoston kehittämisohjelma		x	x	x	x	x		
Vanhojen taloyhtiöiden peruskorjausten/remonttien tukeminen					x	x		
Täydennysrakentamisen kannustimet		x		x	x	x		
Muu, mikä					x			

x=kyllä
(x)=kehitteillä

Pirkkala, muu mikä: Hankintakilpailutus, jossa huomioitu laatu, ekologisuus, kierrätys yms. korvaa ikäänkuin arkkitehti/suunnittelukilpailun

5.3 Työryhmä

HANKENIMI

Tampereen kaupunkiseudun asumisen laatuohjelma

TYÖ VALMISTUNUT

2026

LAATUOHJELMAN SISÄLTÖ

Tampereen kaupunkiseudun asumisen työryhmä (Asta)

Tampereen kaupunkiseudun maankäytön ja asumisen työryhmä (Masto)

Seudun kuntajohtajat

Seutuhallitus (hyväksymiskäsittelyt)

Päävalmistelija
asuntopäällikkö
Anna Kummila

HANKETIIMI

Projektipäällikkö
Anna Kummila
Asuntopäällikkö
Tampereen kaupunkiseutu

Ohjelman kokoaminen ja taitto:

MUUAN Oy

Tiina Antinoja
Olli Metso
Andrea Bonetti

Raportin laatimisessa on hyödynnetty generatiivista tekoälyä visuaalisen ilmeen ja havainnekuvien luomisessa. MUUAN Oy vastaa raportin sisällöstä, lähteistä ja johtopäätöksistä.

OHJAUSRYHMÄ

Anna Kummila
Asuntopäällikkö
Tampereen kaupunkiseutu

Kaisu Kuusela
Seutusuunnittelupäällikkö
Tampereen kaupunkiseutu

Kaisu Kammonen
Erityisasiantuntija, Kestävä asuminen ja rakentaminen, Tampereen kaupunki

Maija Villanen
Kehittömisarkkitehti, Lempäälä

Timo Haapaniemi
Kehitysjohtaja, Vesilahti

Mari Vuorinen,
suunnittelupäällikkö, Pirha

Katja Maununaho,
projektipäällikkö, Rakennetun ympäristön tiedekunta
Tampereen yliopisto

Saku Koutaniemi
Tampereen kaupunki

KUNNAT

Kangasala
Lempäälä
Nokian kaupunki
Orivesi
Pirkkala
Tampere
Vesilahti
Ylöjärvi